

FLACARA

Nr. 2 (398) — 12 ianuarie 1963

Academicianul C. D. NENIȚESCU
în laborator.

Fotografie de S. Steiner

TRANDAFIRI PENTRU DOMNUL CANCELAR

de Florica ŞELMARU

Induioşător moment, ziua de naştere a unui bunic — mai ales dacă bunicul e tare bătrîn, iar descendenţa numeroasă! Festivitatea capătă un anumit parfum patriarhal, iar dacă se nimereşte să aibă loc în perioada sărbătorilor de iarnă sau în zilele imediat următoare, amintirea acestora o aureolează cu un plus de atmosferă poetică.

Uite-aşa a serbat şi cancelarul Adenauer, după zbciumatele ultime luni (afacerea „Der Spiegel” şi criza care a urmat, necazurile persistente ale „pieţei comune”, repetatele schimburi de revendicări şi reproşuri dintre Bonn şi Washington etc.), cea de a 88-a a sa aniversare. A fost ca un fel de oază: de mult nu mai auzise cancelarul, de dimineată pînă seară, numai felicitări şi omagii — şi e puţin probabil ca asemenea dulce armonie să se reproducă în zilele şi lunile ce vin.

Lăsînd la o parte gratulaţiile protocolare ale corpului diplomatic şi ale reprezentanţilor diferitelor instituţii oficiale din R.F.G., sărbătorirea a avut în multe din episoadele ei un caracter, aş spune..., de familie: l-au felicitat pe cancelar cei şapte copii ai lui şi cei douăzeci şi trei de coborîtori ai acestora, l-a felicitat un detaşament al Bundeswehrului, l-au felicitat colaboratorii apropiaţi.

Sînt case în care nu se cuvine să vorbeşti de funie... E de la sine înţeles că progeniturile — cele de sînge şi cele spirituale — ale cancelarului, venite să-l salute cu prilejul aniversării, au avut tactul să evite orice ar fi putut aminti cumva sărbătoritului că al 89-lea an de viaţă, cel în care a intrat, urmează să fie şi ultimul al îndelungatei sale guvernări (era să scriu „domnii”). Cancelarul de altminteri a avut la rîndu-i, pentru sine, aceeaşi delicateţe: după cum reiese din relatările corespondenţilor occidentali, se pare că nu a făcut nici o aluzie la angajamentul pe care l-a luat din nou, sub presiunea recentei crize, privitor la retragerea sa. Dar neîndoielnic această scadenţă apropiată, trecută pudic sub tăcere de toţi cei prezenţi, a aruncat un vâl de melancolie asupra climatului festiv.

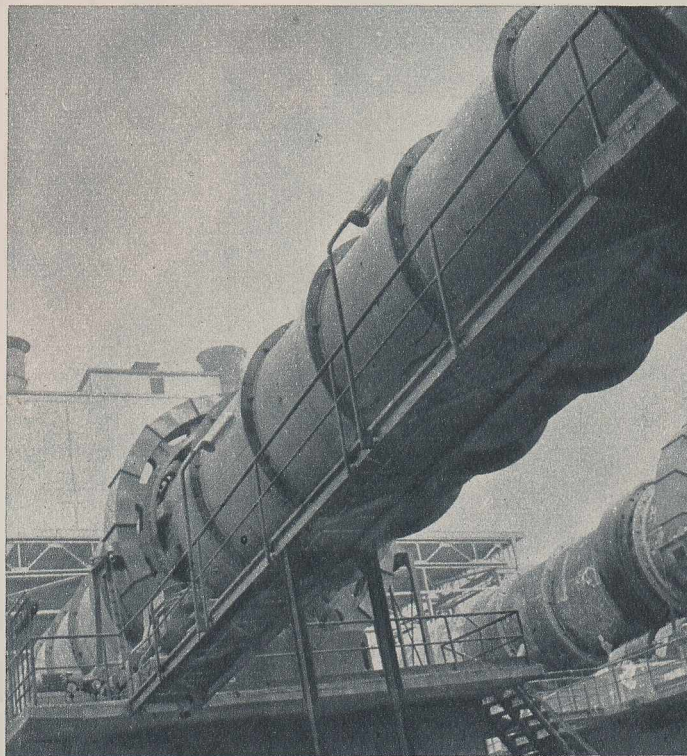
Două momente reconfortante a avut totuşi în cursul acestei zile cancelarul. Unul — la sosirea detaşamentului din Bundeswehr, a cărui fanfară intona energic un marş militar prusac. Quasinonagenarul a trecut în revistă detaşamentul, demonstrîndu-se în această împrejurare „sprinten ca un sublocotenent”, după expresia unui ziarist australian. Al doilea moment tonic a fost atunci cînd a găsit prilejul de a rosti o scurtă alocuţiune (scurtă, dar consistentă — după cum se va vedea).

Vorbise Hallstein, preşedintele comisiei „pieţei comune”, prezentînd urările sale şi ale colaboratorilor săi şi numîndu-l cu emfatică emoţie pe cancelar „unul din părinţii Europei”. Şi „părintele”, mulţumind, a făcut între altele următoarea profesie de credinţă (pe care o redau în relatarea corespondentului agenţiei France Presse): „... Va veni o zi în care comunităţile europene vor trebui să-şi îndrepte privirile către răsăritul european. Acolo se află cea mai mare misiune care aşteaptă cooperarea europeană... De unde se poate vedea că nu numai fanfara sus-menţionată a preluat tradiţia marşurilor prusace, dar că sărbătoritul însuşi le este fidel. În limbaj mai puţin ornamentat, preocuparea „părintelui Europei” pentru ţările din estul acestui continent nu este altceva decît vechiul şi foarte cunoscutul „Drang nach Osten” (încăntare spre răsărit), tot prusac.

Printre cadourile pe care cancelarul le-a primit la a 88-a aniversare şi care sînt multe şi variate, cel oferit de grupul parlamentar al propriului său partid nu apare lipsit de echivoc. Este o carte rară, un vechi manual de horticultură. Aluzie, spun unii, la pasiunea cu care cancelarul cultivă trandafiri. Poate. Dar nu cumva şi o invitaţie delicată (la congresul de astă-vară al U.C.D., unii au spus-o fără menajamente şi fără... metafore) de a-şi restrînge cît mai curînd activitatea în limitele „reţinoasei sale grădini”?

Trupe ale O.N.U. pe străzile oraşului katanghez Elisabethville. Deşi diferite personalităţi ale O.N.U. afirmă întârîrea de a continua operaţiunile militare pentru a se pune capăt secesiunii katangheze, presa burgheză şi anumi cercuri politice occidentale au cerut încetarea acestor operaţiuni şi din nou tratative cu secesionistul Chomb

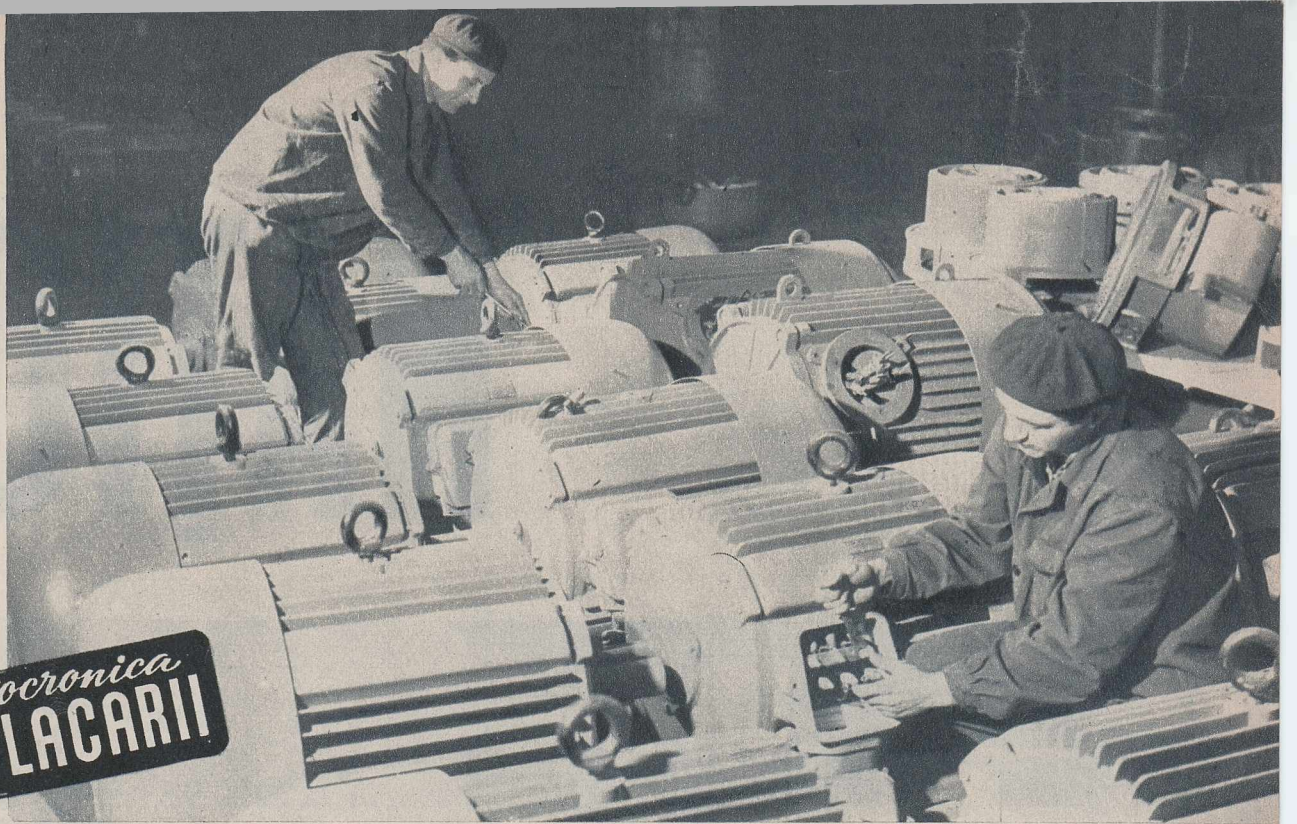
În întîmpinarea celui de-al VI-lea Congres al Partidului Socialist Unit din Germania, care-şi va începe lucrările la 15 ianuarie, a intrat în probe cel de-al doilea cuprot rotativ (în fotografie, în stînga) al noii uzine de ciment de la Bernburg. La intrarea în producţie a celor trei cuproare, această uzină de ciment — cea mai mare şi mai modernă din R.D.Germană — va da anual un milion tone ciment Portland.

Un colecţionar din Nisa, Raymond Hekking (în fotografie), susţine că este deţinătorul tabloului original „Gioconda” al lui Leonardo da Vinci, iar tabloul de la Luvru, actualmente expus în S.U.A., ar fi numai o copie. După cum afirmă Hekking, mai mulţi experţi, printre care şi cunoscutul profesor italian Giorgio Nicodemi, au confirmat autenticitatea „Giocondei” pe care o posedă el.

În întreaga lume se desfăşoară o largă campanie de protest împotriva arestării şi torturilor la care a fost supus de către poliţia franchistă curajosul luptător spaniol Julian Grimau (în fotografie), membru al C.C. al Partidului Comunist din Spania. Un grup de medici francezi, care au vizitat recent Madridul pentru a-l vedea pe Grimau la spitalul închisorii în care se află, dezminţ versunea poliţiei franchiste că Grimau ar fi încercat să se sinucidă, arătînd că este probabil ca cei ce l-au torturat să fi aruncat pe fereastră, crezînd că a murit.

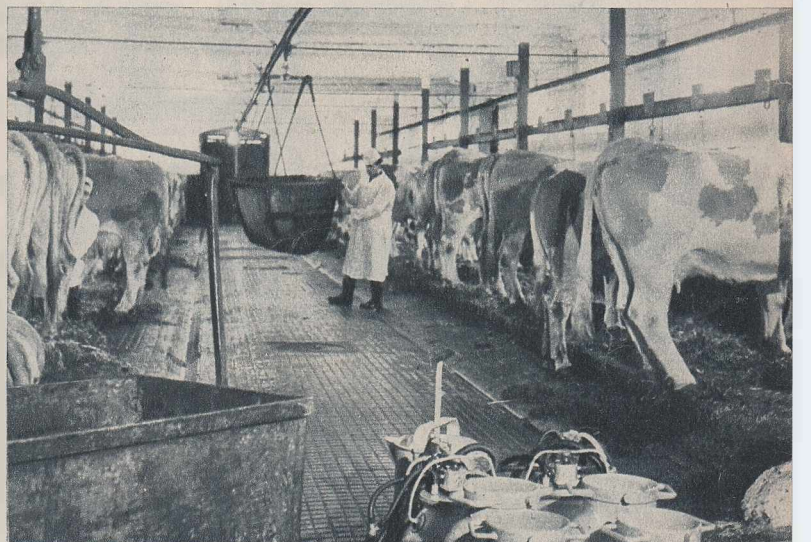
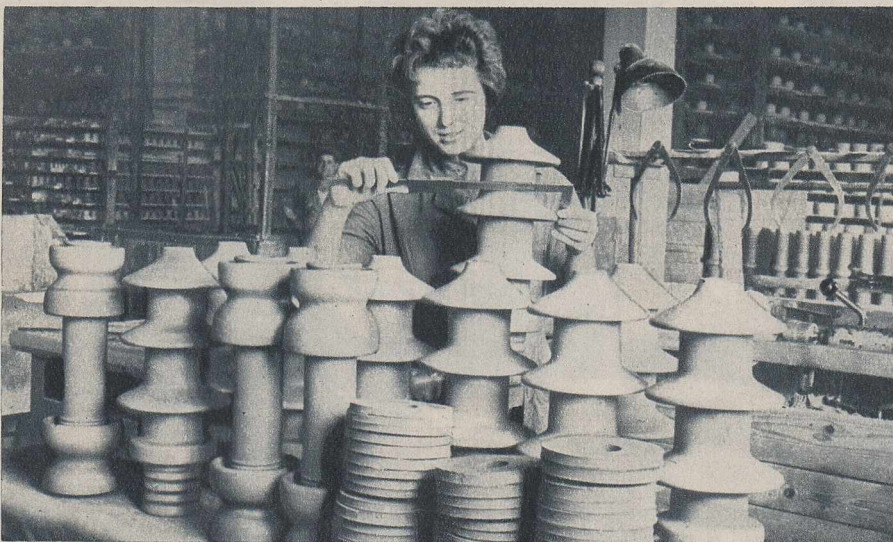

fotocronica
FLACARII

La secția a II-a montaj de la Uzina de mașini electrice București se face finisarea primului lot de electromotoare ce vor fi livrate în 1963 industriei petroliere.

← Imagine de la retrospectiva de pictură și sculptură din sala Dalles.

Control de calitate la primele produse ieșite în acest an din fabrica „Electroceramica” din Turda. Recent, la această fabrică a fost pusă în funcțiune o nouă mașină pentru omogenizarea pastei pentru izolatori, care asigură un nivel calitativ superior al produselor și o creștere substanțială a productivității, prin eliminarea unor operațiuni din fluxul tehnologic.

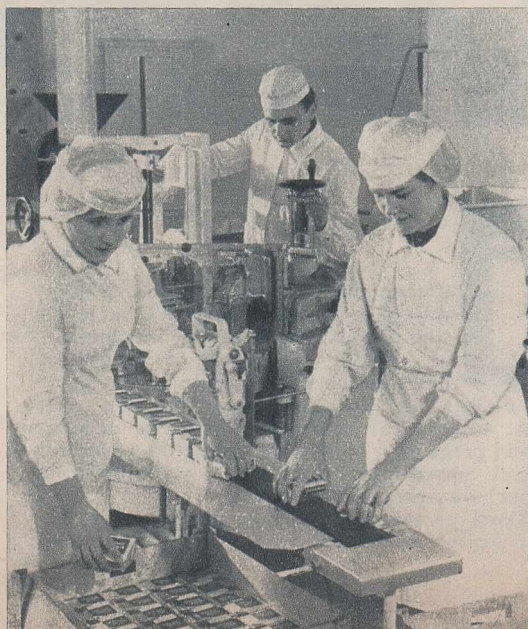
Mecanizarea alimentării și curățeniei la secția zootehnică a G.A.S. Panteimon contribuie la sporirea producției de lapte. Din primele zile ale anului 1963 echipa nr. 1 a secției a obținut zilnic 700 litri de lapte pe grajd, ceea ce reprezintă un plus de 50 de litri față de media zilnică a anului trecut.

COPERTA NOASTRĂ

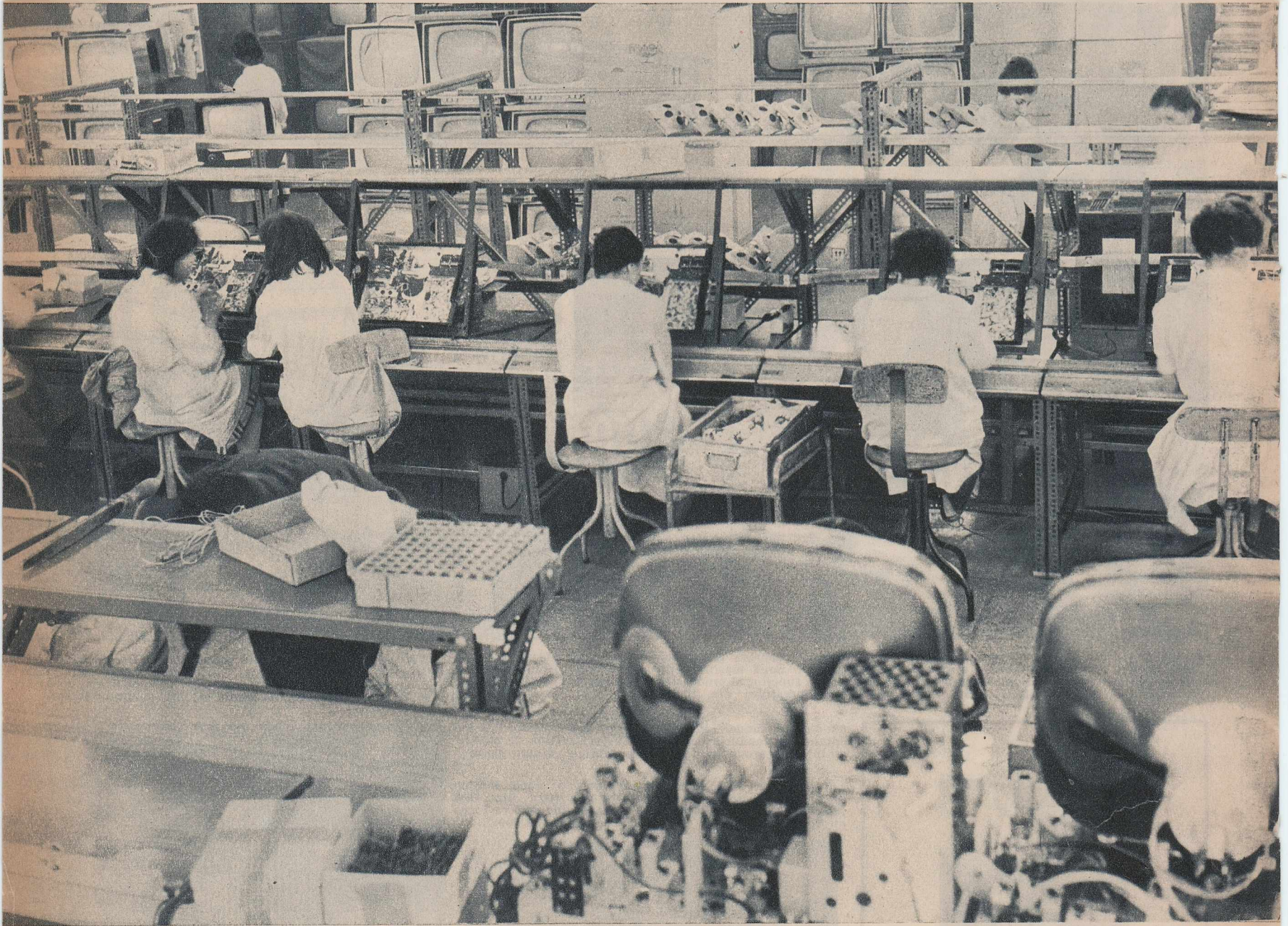
Academicianul prof. dr. C.D. Nențescu, laureat al Premiului de Stat, urmărind, într-unul din laboratoarele Centrului de cercetări chimice al Academiei R.P. Române, sinteza unei noi substanțe.

38 de noi modele de tricotațe pe care vizitatorii le-au admirat în standurile celui de-al IV-lea Pavilion de mostre au intrat în producția de serie la fabrica „Tfnăra gardă”.

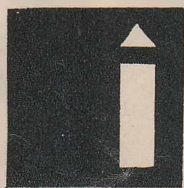
La Brașov a fost pusă în funcțiune o nouă fabrică de produse lactate. În prima zi de lucru din 1963 fabrica a prelucrat 50.000 litri de lapte, iar cînd va lucra cu toată capacitatea va prelucra zilnic 82.000 litri.

NAȚIONAL,

O parte din banda unde se nasc televizoarele.

În casa noastră, pe care ne-am obișnuit să o înzestrăm mereu cu câte un nou produs românesc de uz casnic — ca frigider, mașină de cusut, aparat de radio și multe altele — a intrat în ultimii ani un nou oaspete, un nou prieten: televizorul românesc. Bucuria aceasta ne-a pregătit-o colectivul uzinelor „Electronica”, marcă înscrisă cu succes pe numeroase tipuri de aparate de radio.

Dacă pe micul ecran s-ar desfășura imaginea anilor de muncă pentru crearea televizo-

rului românesc, v-ați da seama că această izbîndă n-a fost ușoară. Înainte de toate trebuiau specialiști. Și nu erau. În primul laborator de televiziune al uzinelor „Electronica” s-au format și primele cadre românești de specialiști. S-au organizat cursuri, s-au studiat numeroase tipuri de televizoare existente pe piața mondială, s-au adunat tomuri și reviste de specialitate; la ferestrele laboratorului, în multe nopți lumina nu s-a stins decît o dată cu ivirea zorilor; au urmat călătoriile de studii în străinătate; s-au

COSMOS ȘI AZUR

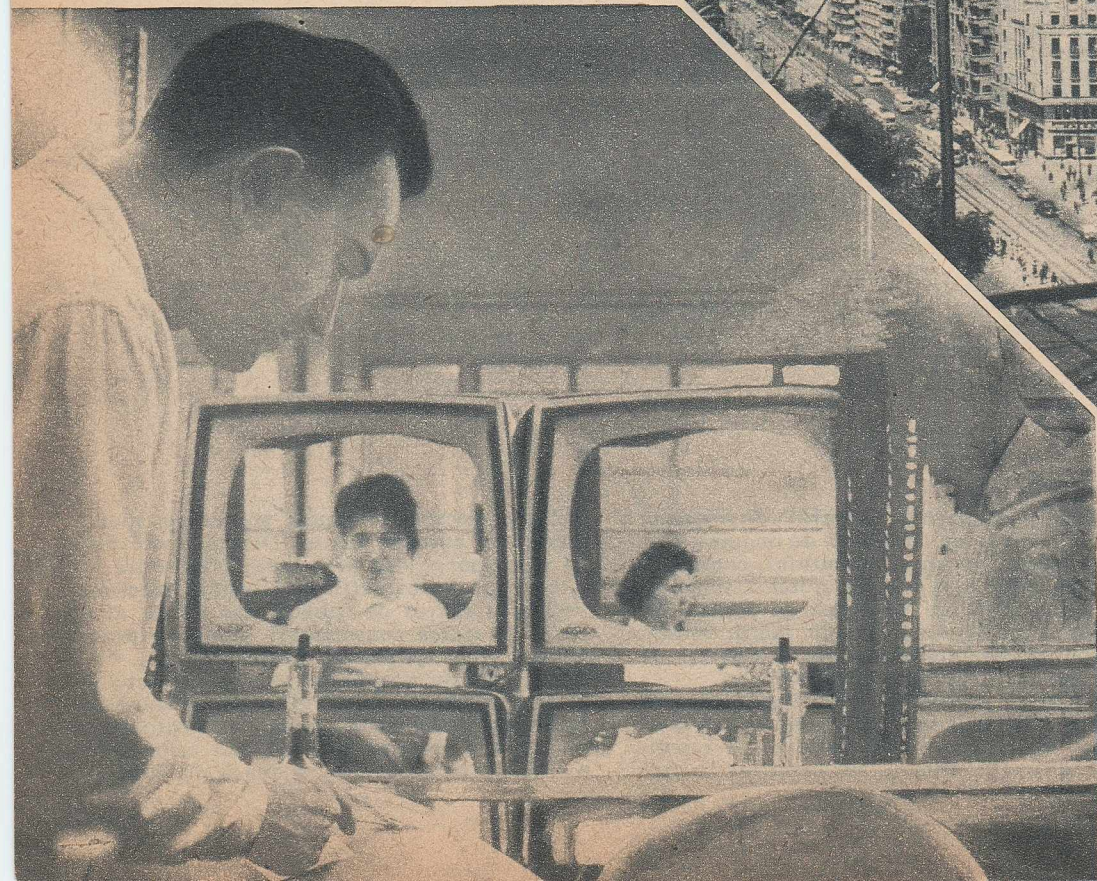
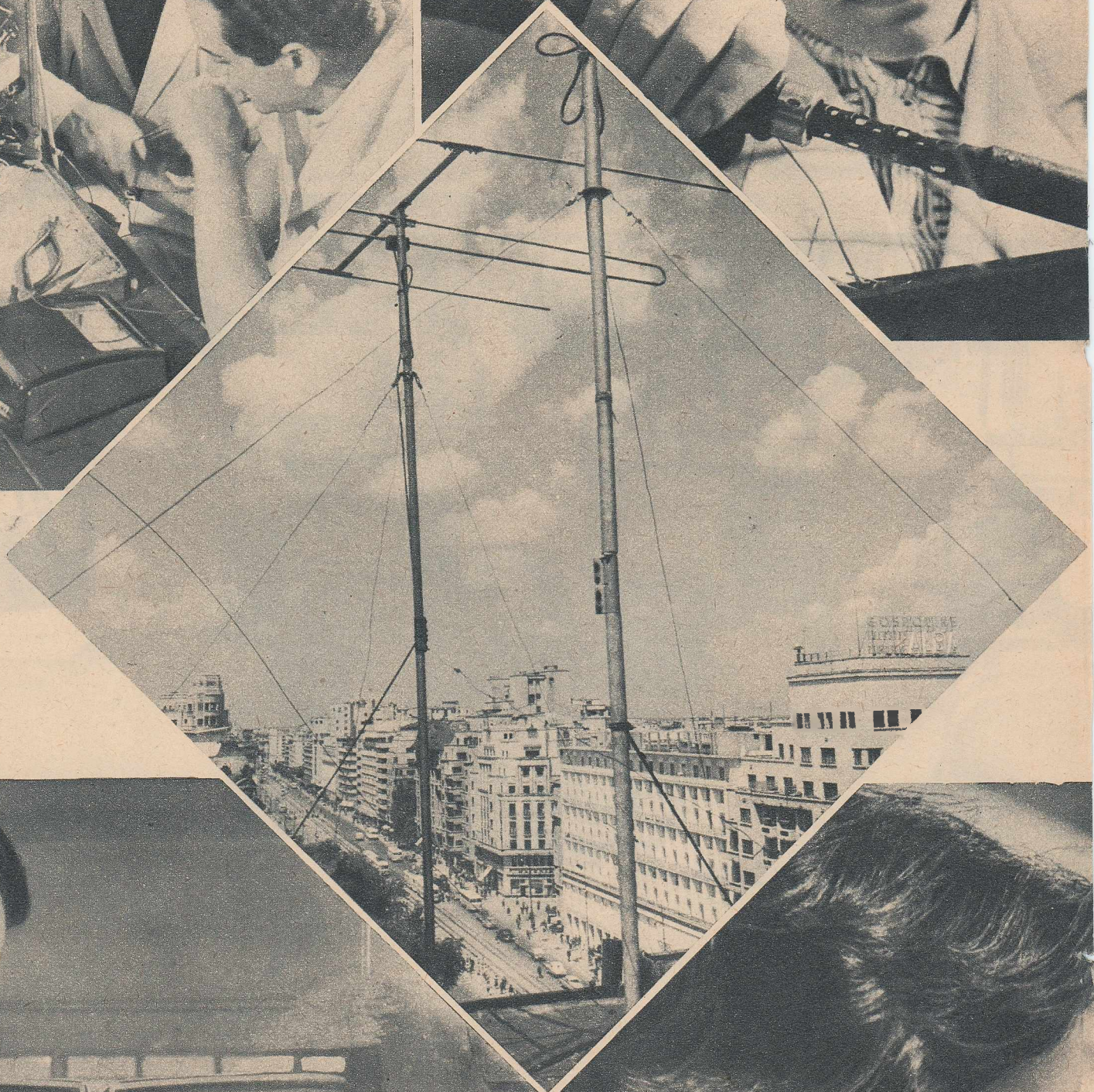
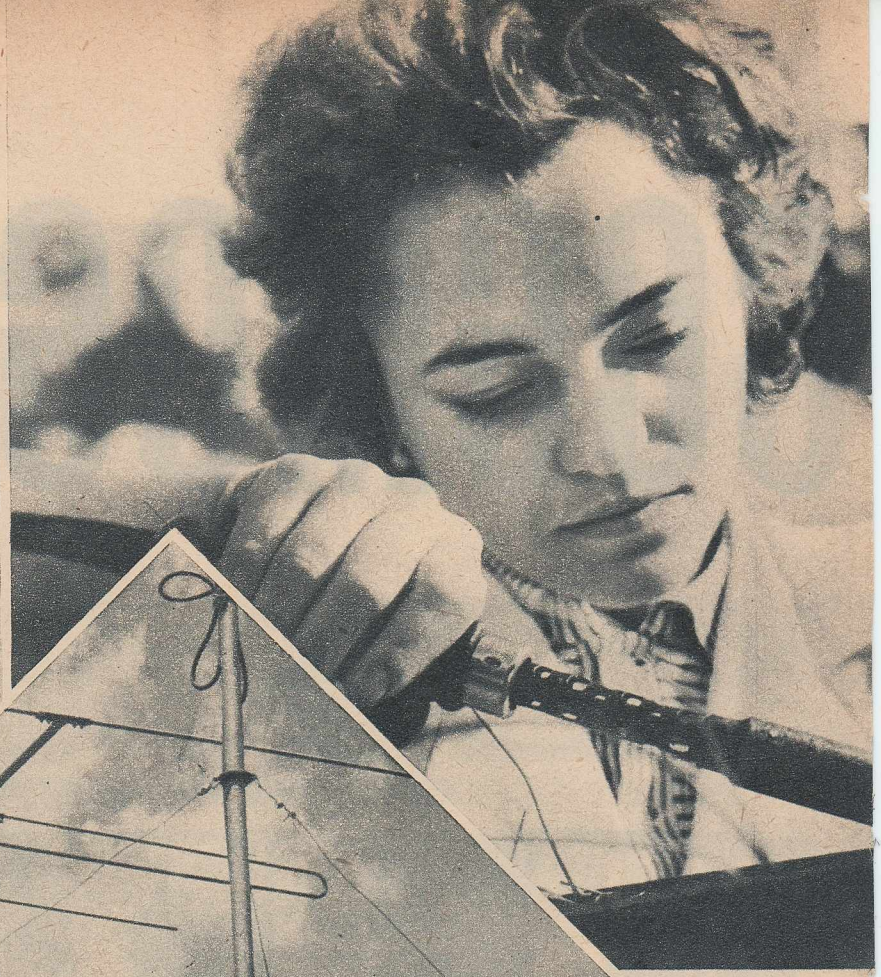
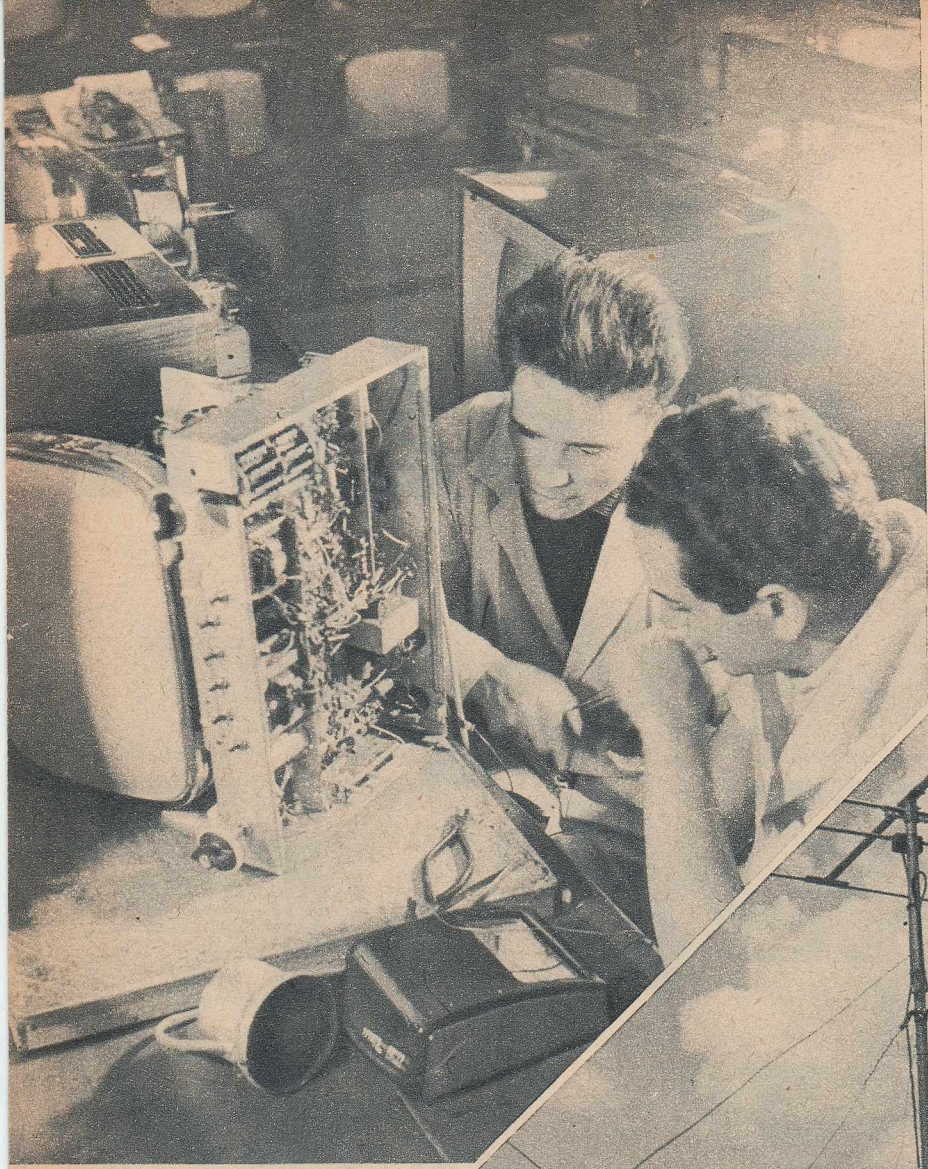
făcut apoi multe, multe încercări de laborator.

Din laborator s-a trecut în uzină. S-a construit o hală nouă, modernă. În noua hală a fost instalată prima linie de asamblare a televizorilor — destinată fabricării subansamblelor — și o altă linie pentru asamblarea generală și operațiile de control. S-a pus de asemenea la punct o linie pentru încasetarea, controlul final și ambalarea televizorului. Instalațiile moderne au permis rezolvarea unor probleme dificile pentru

controlul televizorilor. Centrala de semnale, care de fapt e un emițător de imagini, permite reglarea pe viu a aparatului, controlându-se în acest mod redarea fidelă a imaginilor. La locurile de verificare și reglaj sint trimise semnale de frecvență foarte înaltă, corespunzătoare emițătoarelor de televiziune care vor lucra pe cele 12 canale.

În cursul procesului tehnologic, tehnica modernă și-a spus cuvântul în multe privințe. A fost înlocuit cablajul obișnuit cu circuitele imprimare. Pentru un neinițiat în pro-

blemele electronice faptul acesta nu spune nimic sau aproape nimic. Dar un specialist îți va demonstra că prin această înlocuire se micșorează posibilitățile de defectare, inerente vechiului sistem de cablare, iar pe de altă parte se ridică considerabil productivitatea muncii și se micșorează prețul de cost. Cablajul atit de migălos și executarea sutelor de lipituri făcute pe televizor cu ciocanul de lipit necesita munca atentă și obositoare a zeci și zeci de muncitori. Și iată noul care a înlocuit acest sistem: o placă cu circuite

imprimare, avînd pe ea așezate toate piesele, permite executarea tuturor lipiturilor printr-o singură operație de introducere într-o baie specială de cositor. După cum vedeți, un proces tehnologic mult mai perfecționat.

Desigur că, mai cu seamă cei care n-aveți încă „cinematograf” acasă, vă veți întreba care sînt caracteristicile televizoarelor produse în țara noastră. Specialiștii ne-au vorbit despre punctele de atracție ale televizoarelor ce ies de pe porțile uzinelor „Electronica”. Ascultați: stabilitate ridicată a imaginii, tonalitate foarte plăcută, consum redus de energie electrică — 160 W — posibilitatea de a regla luminozitatea imaginii după dorință, iată, exprimate lapidar, câteva din calitățile televizoarelor produse la noi.

Mai țineți minte cum i s-a spus primului televizor românesc? Vă amintim: Videosuper 43. Lui i-au urmat alte tipuri: Național, Cristal, Cosmos, Azur. Să le stăpîniți sănătoși!

Am cunoscut la uzinele „Electronica” pe părinții televizoarelor românești: întregul colectiv de ingineri, tehnicieni și muncitori. Majoritatea sînt tineri. Am remarcat și la asamblare, și la reglaj, și la controlul final prezența activă și entuziastă a numeroase fete. Mînuitori ai tehnicii avansate, împletind permanent munca cu studiul, oamenii de la „Electronica” cresc și se perfecționează o dată cu creșterea și perfecționarea televizoarelor. Ion Lazăr, maistru principal, coor-

donator al activității maistrilor din secție, se numără printre cei dintîi realizatori ai televizorului românesc. Fostul muncitor Atanasie Mandric e astăzi maistru de schimb de înaltă calificare. Unde pune el mîna — spun muncitorii — nivelul calității crește. Traian Udeanu, Ion Mihăiescu, Dumitru Cosciug cunosc la rîndul lor multe din tainele televiziunii. Nudemult, Constantin Alfred Grigorescu a realizat o inovație care aduce secției importante economii. Era să uităm fetele. Ceea ce nu se poate. Nu numai din politețe, ci și din conștiinciozitate profesională. Maria Cazacu, Alexandrina Turnea și Elena Constantin — ca să amintim doar cîteva — sînt muncitoare respectate și apreciate pe toată banda de televizoare.

La ora actuală, ne informează tovarășul Lăzăroiu, directorul uzinelor „Electronica”, și alți specialiști, colectivele de concepție sînt preocupate de noi căutări în materie de televizoare. Însușirea tehnicii moderne a devenit o preocupare de căpetenie pentru fiecare om din secția „cinematografie”. Consultațiile, pe-diverse probleme de specialitate, au cuprins pe toți cei care lucrează pe banda de televizoare.

★

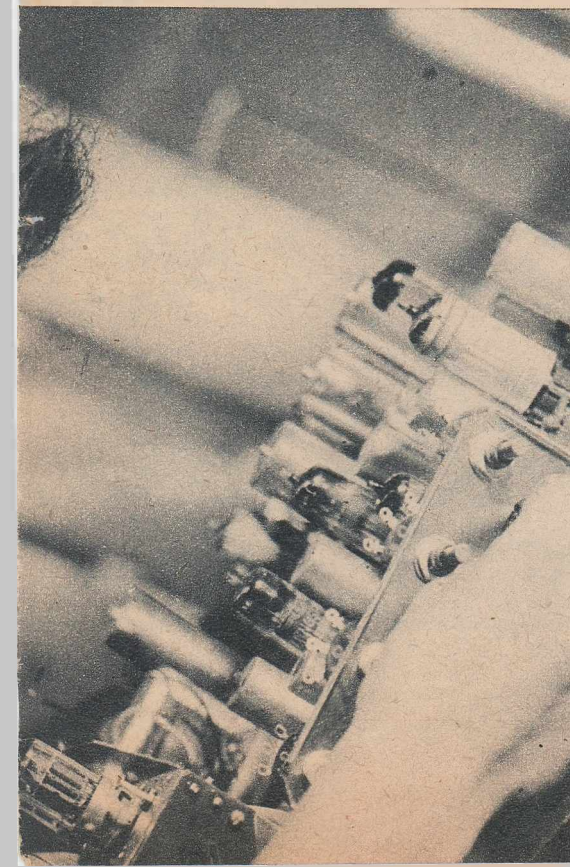
Deocamdată atît. Dacă se vor ivi noi surprize în materie de televiziune, condeiul și aparatul de fotografiat își vor face datoria.

George MINIȘAN
Fotografii de Traian PROSAN

Fiecărui televizor i se acordă aici o consultație riguroasă. În cazul de față se consultă la rîndul lor și cel doi reglari — Constantin Alfred Grigorescu și Ion Mihăiescu (stînga, sus).

Maistrul de schimb Atanasie Mandric (stînga, jos).

Două fete de la bandă: Alexandrina Turnea (dreapta, sus) și Elena Constantin (dreapta, jos).

TEATRU

CE A ÎNVINS?

de Traian ȘELMARU

„Să învingă cei mai buni!”

Cu aceste cuvinte își încheia Radu Beligan articolul publicat în „Scînteia” în ziua începerii concursului tinerilor artiști din teatrele dramatice.

Și, normal, în momentul cînd concursul s-a încheiat iar rezultatele s-au dat publicității, fiecare a vrut să știe, în primul rînd, cine sînt învingătorii.

Ne-am bucurat din toată inima că în frunte s-au situat spectacole ca „De n-ar fi iubirile” (regia Radu Penciulescu), „Proștii sub clar de lună” (regia Lucian Pintilie) sau „Cercul de cretă caucazian” (regia Lucian Giurchescu). Cu aceeași bucurie am aplaudat succesul unor teatre din țară, cum sînt cel din Brașov („Chirița în Iași”), Sibiu („Prima zi de libertate”), Tg. Mureș („Poveste din Irkutsk”) sau Arad („Antigona și ceilalți”). Pe drept cuvînt au fost răsplătite cu premiul întîii creații actoricești ca acelea ale Leopoldinei Bălănuță (Jana Mincu), George Constantin (Pavel Proca), Octavian Cotescu, Silvia Popovici, Dumitru Furdul, Tanai Bella, Rodica Tapalagă. Merite însemnate au avut și ceilalți premiați și menționați.

Au învins cei mai buni. Și sînt, după cum se vede, mulți. Actori, regizori, scenografi. Din întreaga țară. S-au prezentat cu spectacole grele, pe care le-au rezolvat cu maturitate, cu talent, la un nivel artistic superior. Tineretul din teatre a dovedit că poate duce pe umerii săi un repertoriu pretențios, variat, de toate genurile.

Concluziile concursului sînt multiple și valabile pentru întreaga noastră mișcare teatrală. Vom discuta încă multă vreme despre ele. E un semn bun: cînd ai despre ce să discuți, înseamnă că treaba a fost serioasă.

Deocamdată, o singură constatare, dar pe care o consider de însemnătate primordială.

E cît se poate de semnificativ faptul că primele spectacole distinse cu premiul întîii („De n-ar fi iubirile” și „Proștii sub clar de lună”) sînt spectacole cu piese originale contemporane, lucrări de mare actualitate și forță de înfrîurire asupra conștiințelor. Ele exprimă orientarea tineretului spre un teatru militant și sentimentul de răspundere de care se simte pătruns față de dezvoltarea dramaturgiei originale. Principalele premii pentru interpretare au fost și ele cucerite în majoritate cu roluri din dramaturgia originală. Jana Mincu și Pavel Proca sînt eroi reprezentativi pentru tipul de om înaintat din țara noastră. Dimpotrivă, în Gogu și Ortansa din „Proștii sub clar de lună” tinerii interpreți au găsit un larg teren pentru a-și îndrepta verva satirică împotriva vechiului.

Rezultatele concursului nu demonstrează numai existența unor talente individuale puternice, ci un lucru mult mai prețios, esențial, și anume că tineretul acesta talentat, foarte diferit, solid pregătit are ceva de spus, că și-a pus întreaga sa capacitate creatoare în slujba unui înalt țel cetățenesc. De aceea lista de premii nu e o înșiruire întîmplătoare de nume și piese, ci expresia unui climat, rezultatul unei munci de ani de zile, călăuzite pas cu pas de partid spre acel repertoriu și acea artă teatrală care să exprime în cea mai mare măsură idealurile socialismului, să fie pusă în slujba acestor idealuri.

Iată de ce dacă e foarte important cine a învins în acest concurs, mi se pare și mai important CE a învins.

LA SUD DE RIO G

In spatele blocurilor ultramoderne ale capitalelor latino-
americane se desfășoară același peisaj caracteristic: copii
zdrențăroși, dărăpănături botezate „locuințe”, gunoale...

RANDE

Guvernul american poate să invoce tot felul de argumente: „Să ajutăm pe vecinii noștri rămași în urmă”, „să acordăm asistență în spirit de bună vecinătate”, „să luptăm împotriva comunismului” etc. Noi însă înaintăm de toate vrem profituri.

(Declarația businessman-ului american Jack Camp, în „New York Times”, 3 aprilie 1953)

În arhivele Ministerului de Externe englez s-a păstrat textul unei scrisori care, prin lăconismul și cinismul ei, merită să stea alături de cele mai semnificative documente ale diplomației burghize. Acum 150 de ani ministrul de Externe, Channing, îi comunica ambasadorului britanic la Paris, Granville: „Afacerea s-a făcut. America spaniolă este liberă; și dacă noi înșine n-o să ne vătămăm interesele, ea va deveni engleză”.

Această scrisoare — unul dintre primele ecouri într-o mare cancelarie europeană ale proclamării independenței unui sir de state din America Latină — nu prezintă astăzi numai un interes pur istoric. Ea sintetizează, parcă, o întreagă perioadă din viața popoarelor latino-americane: pentru ele, războiul pentru independență, pentru o independență reală, nu s-a încheiat o dată cu victoriile lui Simon Bolivar și José de San Martin. De fapt, el continuă pînă în ziua de azi.

„Afacerea s-a făcut”, dar America Latină cui rămîne?

Este drept că evenimentele au evoluat într-o altă direcție decît cea pe care o dorea Channing. „Afacerea s-a făcut” în cele din urmă în folosul imperialismului yankeu. Englezii au fost siliți să cedeze în fața expansiunii economice, politice și militare în America Latină a monopoliștilor yankeu, pe care le atrăgeau fabuloasele bogății ale continentului care se întinde la sud de Rio Grande, fluviul care desparte, pe o porțiune, Mexicul de S.U.A.

În adevăr, America Latină posedă cîmpii neîntrecute pentru producția de alimente; sînt vestite întinsele plantații tropicale din Brazilia și America Centrală, imensele pășuni ale Venezuelei, pampasurile pe care se cultivă cerealele și pasc vitele din Argentina, Uruguay și Paraguay. Alături de alte resurse alimentare incalculabile, cele două oceane care scaldă coastele latino-americane oferă o cantitate abundentă de pești comestibili; zonele de pescuit din largul coastelor mexicane și sud-americane sînt cunos-

cute în întreaga lume. Mai există încă în multe părți ale Americii Centrale și de Sud păduri minunate, în mare parte formate din esențe tari. În ciuda risipei resurselor sale de lemn de construcție, Brazilia dispune încă de cel puțin o jumătate de miliard de hectare de pămînturi bogate în păduri. Conform unor aprecieri aproximative, America Latină cuprinde 30 la sută din suprafața mondială de producție forestieră.

În America Latină se găsesc, de asemenea, aproape toate metalele și minereurile principale. Numai în subsolul brazilian se află 12-15 miliarde tone de minereu de fier. Și în Venezuela au fost descoperite imense zăcăminte de minereu de fier despre care se spune că este de cea mai bună calitate. Uriașele lanțuri muntoase ale Anzilor și ale Munților Stingoși sînt pline de metale neferoase, pînă acum puțin exploatare. Cuprul din Chile, Peru și Mexic, cositorul din Bolivia, aurul și argintul din numeroase țări, zăcămintele de nitrat din Chile, Brazilia, Mexic și Bolivia, petrolul Venezuelei reprezintă uriașe bogății. Energia hidroelectrică potențială a sutelor de rîuri tumultuoase, nevalorificate încă, din America de Sud, este de asemenea imensă. Cascada Iguazu, situată la frontierele Braziliei, Argentinei și Paraguayului, este mai grandioasă decît Niagara, iar cascada La Guayra, din aceleași regiune, e cea mai mare din lume.

America Latină este înzestrată cu rețele de rîuri admirabil adaptate pentru transport. Bazinul Amazonului constituie cel mai întins sistem de căi fluviale din lume.

Dar de toate aceste resurse nu au beneficiat popoarele, ci doar un pumn de exploatare autohtoni și străini.

Marele cîntăreț al frumuseților pămîntului latino-american, poetul argentinian Luis Franco, exclamă:

*„Dați la iveală bogăția-i de comori,
și rîurile-i de miresme
să curgă-n cataracte rostogolitoare!
Săpați! Plantați! ca înaltele creste de
cocolieri
să depășească acoperișurile celor mai
înalte orașe!*

*Pămîntu-i negru, soarele e roșu,
și soarele e negru în pădure;
pămîntu-i negru, soarele e roșu,
pămîntu-i roșu, vai, unde e omul!”*

Vai, unde e omul...

Să ne întorcem cu cîțiva ani în urmă, într-un port din Marea Caraibilor.

Porro Orfillo, Gerardo Machado și noii conchistadori

— Toate au pornit de la apă. Te miri, nu-i așa? Și totuși din cauza ei ai văzut cortegiul mortuar... La Manzanillo apa nici măcar nu-ți astîmpără setea. Apa este un strigăt de război, apa, aci, înscamnă imperialismul yankeu.

Povestitorul se intrerupea mereu, vorbele-i păreau că se îngemănează cu greu. Dar interlocutorul său, ziaristul american Joseph North, îi dădea mereu ghes să continue.

— Știu că majoritatea compatrioților dv. nu sînt imperialiști, o știu aici — spuse într-un sfîrșit cubanul, arătînd cu mîna pe frunte — dar inimii mele îi trebuie timp ca să meargă pe același drum cu mintea. Poate un yankeu să înțeleagă cu adevărat durerea poporului meu?

Discuția avea loc cu cîțiva ani înainte de răsturnarea sîngeroasei dictaturi a lui Batista, la Manzanillo, port la Marea Caraibilor, și este relatată în cartea de amintiri a lui Joseph North „No Men are Strangers” (Nici un om nu este străin).

North, pe atunci corespondent al revistei new-yorkeze progresiste „New Masses”, ajunsese doar cu cîteva ore înainte în acest orașel situat pe coasta cubană, înecat în palmierii unduind în bătaia brizei marine.

Căsuțele cădătoare în etaje pe coasta dealului reflectau orbitor razele soarelui, iar albul pereților contrasta puternic cu albastrul intens al mării. De departe aceste căsuțe pașnice radiau o liniște patriarhală. Dar era numai o aparență. Ura și obida cloceau în inimile locuitorilor.

Abia ieșit din gară, ziaristul întîlnise o procesiune mortuară: bărbați și femei îmbrăcați în negru purtînd, sub soarele torid, un mic sicriu alb — un copil.

— Copilul acela a murit din cauza compatrioților dv. — murmură cubanul cu voce înăbușită. A fost ucis de o companie yankeu, blestemată de întreaga Cuba: „Electric Bond and Share”. Această corporație stăpînește energia electrică a Cubei și tot ea controlează rezervorul de apă al orașului nostru. Ea a fixat un preț atît de ridicat pentru apă, încît aproape nimeni din cei 60.000 de locuitori ai regiunii nu-l poate plăti. Străinul, „el extranjero”, ne-a condamnat la moarte.

Noi știm — continuă interlocutorul lui North — că în fiecare țară se găsesc cozi de topor; la noi trădătorul este Porro Orfillo, administratorul companiei.

Corporația s-a instăpînit în Cuba încă din 1925, cînd a fost ales președintele Gerardo Machado, omul care, nu mult după aceea, avea să dea ordin ca sindicaliștii arestați de poliția secretă să fie aruncați de vii rechiniilor prin trape practice în celulele de tortură din castelul Morro. De acolo, mai-mai că se întrezăresc coastele Floridei...

Acest Machado a fost ales cu dolari americani, căci doar gașile lor a putut cumpăra congresul partidului liberal, care l-a desemnat candidat prezidențial. După alegeri, el și-a plătit poliția, permițînd Wall Street-ului să achiziționeze micile companii cubane producătoare de electricitate. Obținînd o poziție de monopol, corporația a fixat prețurile după bunul ei plac; astfel Wall Street-ul a devenit stăpîn și pe apa orașului nostru, adică pe viața lui...

Dar acesta nu este decît primul punct al actului de acuzare — spuse cubanul, și vocea i se înăspri. Sentința să fie pronunțată numai după ce am terminat.

...Și vorbitorul își depănă mai departe povestirea despre Manzanillo, despre invazia firmelor americane și șomajul de masă provocat de acestea, despre „înjosirea pe care o resimte inima cînd mina nu-și găsește întrebuințare”. Despre țărani care dorm laolaltă cu vitele sub același acoperămint. Despre revolta care mocnește în inimile oamenilor.

Cele întimplite la Manzanillo erau caracteristice pentru întreaga Cuba de odinioară. Dar Manzanillo este un simbol care ajută nu numai la măsurarea, prin contrast, a uriașelor transformări pe care le-a adus în viața poporului

cuban revoluția populară condusă de Fidel Castro, ci și la înțelegerea problemelor actuale ale Americii Latine.

Căci acest „ieri” al Cubei — pentru totdeauna înmormîntat în Teritoriul Liber al Americii — este încă o vie și necruțătoare realitate pentru imensa majoritate a populației continentului.

Cîteva elemente de economie — în proză

Ce a însemnat imperialismul yankeu pentru cei 32.000.000 de indieni care reprezintă, aiudoma Cordilierilor, coloana vertebrală a întregului continent american; pentru cei 45.000.000 de meșiși, prea puțin deosebiți de indieni, pentru mulatri, pentru zecile de milioane de oameni ai muncii, albi și negri, care populează continentul de la Rio Grande și pînă în Țara Focului?

În cartea cunoscutului publicist american John Gunther „Inside Latin America”, în capitolul „Cîteva elemente de economie”, se înșiruie linii ornduite, la prima vedere, ca niște versuri. Iată-le:

Brazilia trăiește în special de pe urma cafelei.
Bolivia trăiește în special de pe urma cositorului.
Venezuela trăiește în special de pe urma petrolului.
Honduras trăiește în special de pe urma bananelor.
Chile trăiește în special de pe urma cuprului și nitraților.
Haiti trăiește în special de pe urma cafelei.
Uruguay și Argentina trăiesc în special de pe urma vitelor.

Așadar, nu sînt versuri, ci constatări seci, care în cîteva rînduri cuprind tragedia unui întreg continent.

Concentrarea economiei asupra unuia sau a două produse, destinate în întregime exportului, slaba dezvoltare a industriei, dependența economiei de capriciile comerțului exterior — și, de aci, sărăcia indescriptibilă a maselor, nivelul scăzut al ocrotirii sănătății publice și al învățămîntului — iată ce caracterizează țările latino-americane — bineînțeles cu excepția Cubei. Și imperialismul yankeu este acela care, sprîinindu-se pe latifundiarii locali, pe forțele sociale cele mai reacționare, a frînat dezvoltarea economică a Americii Latine, urmărind — și reușind în bună măsură — să o transforme într-o simplă anexă agrară și furnizoare de materii prime.

Statele Unite sînt principalul exportator de capital în America Latină, lor revenindu-le peste 80% din totalul investițiilor străine și 50% din comerțul exterior al țărilor din această parte a lumii. De aici S.U.A. importă 97% din necesarul de antimoniu și, respectiv, 70% — cupru, 52% — plumb, 62% — zinc, 47% — minereu de fier, 83% — petrol ș.a.m.d.

Capitalul S.U.A. domină ramurile cheie ale economiei. Astfel în Venezuela companiile americane controlează 70%

Costa militară și înaltul cler catolic, strîns legate de latifundiarii și de marile monopoliuri, sînt doi stilpi pe care se sprijină regimurile reacționare din statele latino-americane. Fotografia a fost luată la o paradă din Buenos Aires în zilele următoare unei din numeroasele lovituri de stat care s-au succedat în ultima vreme în Argentina. Dar și în Argentina, ca și în alte state latino-americane, acești „stilpi” se clatină tot mai mult.

„Go home, gringos” („Cărați-vă acasă, yankei”). Sub această lozină manifestează nu numai demonstrații panamezi (din fotografie), ci patrioții din întreaga Americă Latină.

din extracția și rafinarea petrolului; în Chile — 95% din extracția cuprului, 70% din extracția salpetrului, 30% din producția de energie electrică. În Peru unei singure societăți americane, „Serro de Pasco”, îi revin 80% din extracția cuprului, 70% din extracția plumbului și zincului, 100% din extracția bismutului.

În ceea ce privește America Centrală, compania „United Fruit” o consideră de decenii drept o imensă rezervă naturală a sa. Se știe că acest trust gigantic stăpânește nu numai întinse plantații, ci și flote comerciale, rețele de cale ferată, material rulant, gări, companii de telefon și de telegraf. De regulă căile ferate se construiesc doar în porțiunile în care este interesat „United Fruit”, adică de la plantațiile sale la porturile de export și la principale orașe.

Trustul a achiziționat nu numai sute de mii de hectare de pământ, ci și sufletele multor trădători de țară care, în uniforme de amiral și de general, în togă de magistrat sau în mantie episcopală, îi slujesc cu credință interesele. La începutul secolului nostru a apărut un roman al scriitorului progresist Frank Norris, demascând, poate pentru prima dată cu atita vigoare în literatura americană, arbitrarul marilor monopoluri. Norris și-a intitulat cartea „Caracatița”. Față de „United Fruit”, caracatița romancierului de acum șase decenii apare azi ca un peștișor nevinovat.

În publicația oficială a Ministerului Comerțului al S.U.A., „Survey of Current Business”, se arată că în 1961 profiturile companiilor din S.U.A. obținute din America Latină au crescut cu 100.000.000 dolari față de 1960. Mai precis: în 1961 profiturile s-au ridicat la 820.000.000 dolari față de 729.000.000, în anul precedent, la volumul total de investiții existent de circa zece miliarde de dolari.

Înainte de toate, profituri! Cifrele de mai sus vădese cum este pus în practică crezul proclamat cu atita cinism în „New York Times”.

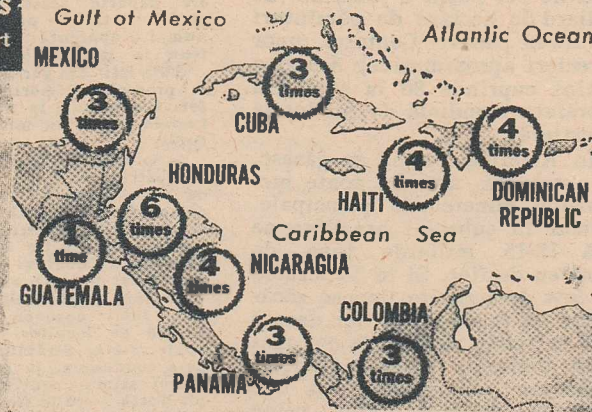
Lucrul cel mai prost împărțit din lume: foamea latino-americană

Honduras trăiește din banane... Brazilia trăiește din cafea.... Bolivia trăiește din cositor... Dar cum trăiesc acei care trudesă din zori și pînă în noaptea pe plantații ori în măruntaiele pământului? Acei care înfruntă vînturile calde din sud și vîrte-

La Quito, capitala Ecuadorului: aspect de la o demonstrație a țărăncilor pentru reforma agrară.

U.S. News & World Report

WHEN U.S. HAS INTERVENED IN LATIN AMERICA—

Harta reprodusă mai jos a fost publicată în revista „United States and News Report” sub titlul „Cînd Statele Unite au intervenit în America Latină”. Cifrele încercuite indică numărul expedițiilor militare organizate, chipurile, „pentru apărarea intereselor americane” — adică a intereselor marilor monopoluri yankee și ale oligarhiei locale.

„Îmi amintesc — spune Castro — că stînd de vorbă cu niște țărani din Santo Tomás, ei mi-au spus: «Uite, omul rezistă mai mult decît ciinele, pentru că aici au fost ciini care au murit de foame, pe cînd noi nu am murit de foame. Ciinii au murit, iar noi am rezistat. Omul rezistă mai mult decît ciinele!».

Așa spuneau țărani din Santo Tomás.

Acvila s-a înspăimîntat

În acest articol nu ne-am propus să evocăm — ci numai să încadrăm — evenimentele recente din Marea Caraibilor, uel-tirile cercurilor imperialiste din S.U.A. împotriva suveranității și independenței Cubei, încercările lor desperate de a înăbuși revoluția cubană, chiar cu riscul de a împinge omenirea în prăpastia unei catastrofe militare. Aceste fapte sînt prea recente, prea vii în memoria tuturor pentru a mai fi necesar să fie amintite aci.

Timpurile cînd Statele Unite, sub lozinca „Înainte de toate, profituri”, impuneau după bunul plac rînduielele lor popoarelor Americii Latine au apus însă pentru totdeauna.

Acțiunile desperate întreprinse de imperialismul american pentru stăvilirea valului revoluționar nu pot ascunde realitatea. Asistăm la sfîrșitul dominației yankee la sud de Rio Grande.

Spunea poetul Nicolás Guillen:

„Norul căzu fulgerat în Cuba; eu l-am văzut. Acvila s-a înspăimîntat; chiar eu am văzut. Hăi și lanț s-au sfîrșimat! Chiar eu am văzut!”.

Acvila s-a înspăimîntat pentru că astăzi — după cum consemnează solemn A doua declarație de la Havana — pe cîmpiile și în munții Americii, pe povîrnișurile dealurilor, în văi și în pădurile tropicale, în coclauri pustii și pe străzile zgomotoase ale orașelor, pe litoralurile marilor oceane și pe malurile fluviilor lumea începe să se cutremure sub loviturile acelor care sînt gata să moară pentru idealurile lor, să cucerească drepturile care le-au fost călcate în picioare timp de aproape 500 de ani. Da, acum istoria va trebui să țină seama de săracii Americii, de oamenii exploatați și înjosiți din America Latină, care o dată pentru totdeauna au hotărît să-și scrie ei înșiși istoria lor. Ei pot fi văzuți bătătorind pe jos o cale nesfîrșită, străbătînd sute de kilometri pentru a ajunge la cîrmuitorii care tronează „pe Olimp” și pentru a-și impune drepturile. Ei pot fi văzuți înarmați cu pietre, ciomege și cuțite cînd aici, cînd în altă parte. În fiecare zi ei cuceresă pămînturi, bat stîlpii de hotar pe parcelele de pămînt care le aparțin și le apără cu prețul vieții lor. Ei pot fi văzuți cu pancarte, steaguri, lozinci care flutură în bătaia vîntului ce suflă dinspre munți sau prin văi. Și acest val de minie care a răbufnit, de revendicări juste, de luptă pentru drepturi încălcate, acest val care a început să se ridice deasupra Americii Latine nu mai poate fi oprit.

Lionel NIȚESCU

jurile din pampa — „zonda” și „pampero” — ce pîrjolesc cîmpiile și zvîntă roadele pe ramuri?... Să poposim, împreună cu ziaristul sovietic A. Adjubei, în marea metropolă a Americii Latine: Rio de Janeiro.

Pentru mulți — scrie el — Brazilia începe și se termină la Rio, începe și se termină pe plaja Copacabana. Pentru mulți, Brazilia înseamnă faimosul ei carnaval, cînd sute de mii de oameni ies pe străzi și sunetele trompetelor, tobelor și chitarelor se răspîndesc în eter, contopindu-se cu vocile zecilor de coruri. În aceste zile se învîrtesc, într-o sufocantă sambă exotică, numeroase ansambluri de dansatori sau pur și simplu de amatori dornici să-și arate măiestria. „Să mergem cu toții la carnavalul de la Rio” — glăsuiesc reclamele turistice. „În nici un oraș din lume nu întîlniți atita veselie!” — anunță o altă reclamă cu neon. Hotelurile sînt ticsite cu turiști bogați. Pentru ei, Brazilia începe și se termină o dată cu începutul și sfîrșitul carnavalului.

Există oare la Rio și oameni care nu se bucură de această sărbătoare? Da, sînt cei din căsuțele mici cît cutiile de chibrituri, cu o înfățișare sinistă, încropite din scinduri, fier vechi și cărămizi sparte, care zac aruncate pe povîrnișurile colinelor din oraș. Sute de mii de oameni sînt condamnați să trăiască în astfel de cocioabe în care domnește o mizerie fără seamăn... Și trebuie reținut că cele de mai sus se referă la o mare aglomerare urbană în care, de bine, de rău, anumite „binefaceri ale civilizației” sînt totuși mai accesibile decît în regiunile rurale, unde și simpla procurare a apei cea de toate zilele devine o problemă de proporții monumentale.

S-a spus despre țărani Americii Latine că lor nu le rămîne altă soluție decît să-și împartă foamea între ei. Dar foamea latino-americană este lucrul cel mai prost împărțit din lume — remarcă săptămînalul francez „France Observateur”.

Fidel Castro și țărani din Santo Tomás

În Brazilia — arăta „France Observateur” — o anchetă oficială asupra condițiilor de viață ale țărănimii în 2.000 de comune situate în diverse regiuni ale țării a ajuns la concluzii dezo-lante, valabile pentru cea mai mare parte din țările acestui continent. Renta impusă țărănilor este cămătărească și anumiți proprietari reclamă în fiecare an o sumă echivalentă cu valoarea domeniului. Dizenteria și paludismul bîntuie în permanență. Procentul de mortalitate infantilă ajunge la 17 la sută, iar media de viață nu depășește 39 de ani pentru bărbați și 45 de ani pentru femei.

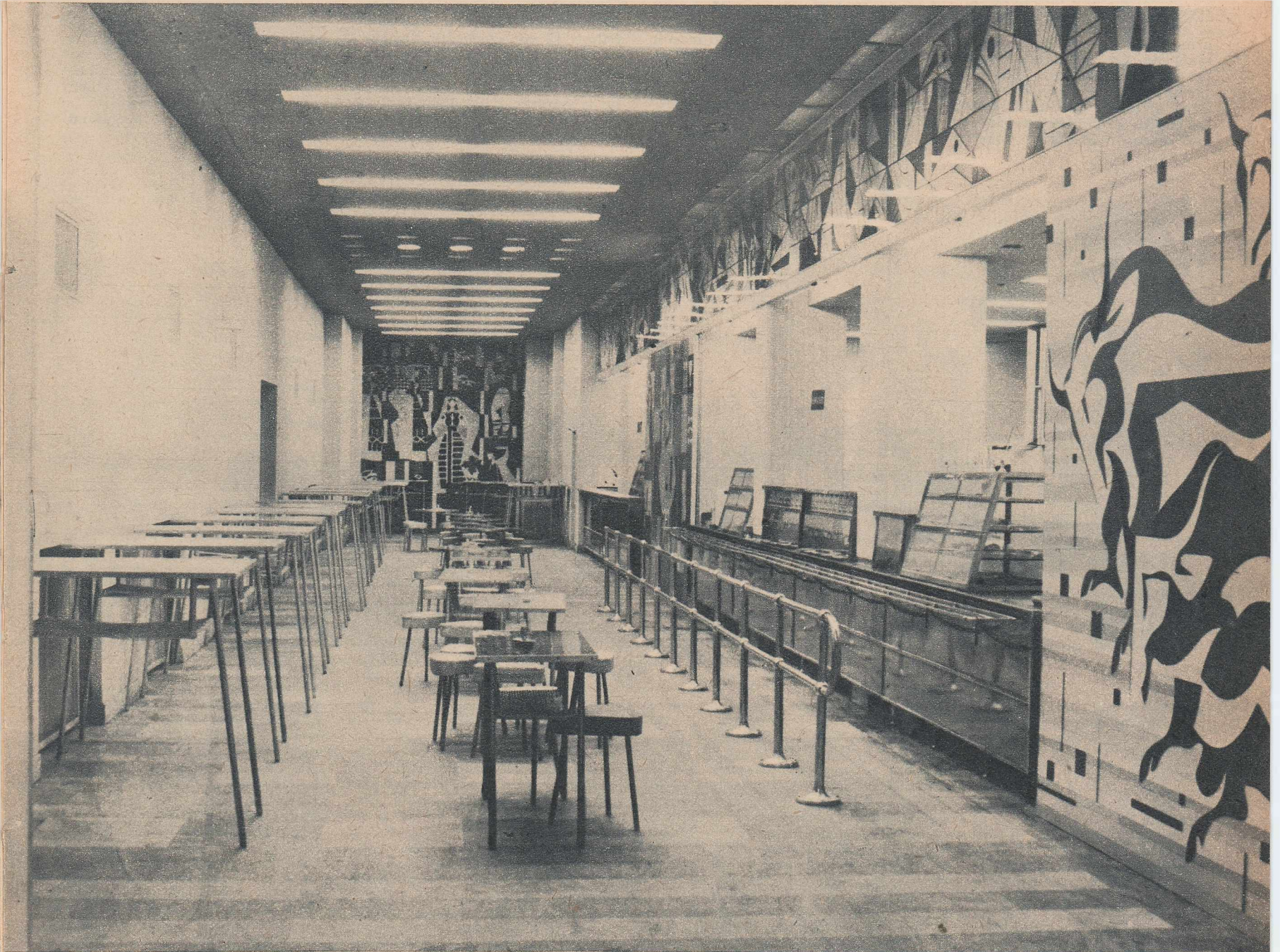
În regiunile în care predomină populația de origine indiană, de la frontiera mexicană pînă la canalul Panama și pe povîrnișurile Munților Anzi, condițiile de viață ale proletariatului rural sînt și mai grele.

S-ar putea desigur cita și statistici, tone de statistici — din înseși surse americane — atestînd mizeria îngrozitoare în care se zbate imensa majoritate a popoarelor Americii Latine sub călcîiul de fier al imperialismului yankee. Credem însă că ele nu sînt necesare pentru a da mai mult relief cosciugului alb de copil din Manzanillo sau acestei succinte relatări a lui Fidel Castro despre Cuba prerevoluționară cu valoare de simbol pentru întregul continent:

frumosul și spațiul comercial

Restaurantul cu autoservire „Modern”, din Piața Palatului, este ornamentat cu câteva reușite panouri decorative și dotat cu mobilier și utilaj modern.

de arh. Alex. CONSTANTINESCU

Chiar dacă nu zilnic, chiar dacă nu cu frecvența tenace a gospodinelor, fiecare dintre noi intră într-un magazin. Sub impulsul nevoii cotidiene de produse alimentare, de carte, de vreun obiect vestimentar, devenim cu toții oaspeți asidui ai acestor lăcașuri ce servesc drept

punte de legătură între producție și consum. Iar uneori simpla dorință de a fi informat cu privire la ultimele noutăți realizate de o ramură sau alta a industriei te îmboldește să treci pragul unui magazin, acesta căpătând din ce în ce mai mult în zilele noastre caracterul unei expoziții

permanente menite să contribuie și la educarea bunului gust al consumatorilor.

Nu e neapărat nevoie să ai timplele cărunte pentru a-ți aminti de acele magazine „universale” de la țară și din multe târguri, în care gazul se vindea alături de covrigii uscați și

mosoarele de ață; ori de prăvăliile întunecoase ce se îngheșuiau pe Gabrovenii sau Lipsanii din toate orașele noastre, în care negustorul te convingea ușor că stofa bleumarin e de fapt neagră și unde metrul se contracta în mod ciudat la proporțiile a 90 cm. Și iată că, astăzi, în locul vechilor magazine concepute exclusiv pe ideea asigurării unui profit maxim din vânzarea mărfurilor, în dauna intereselor cumpărătorilor, au fost construite magazine spațioase, bine luminate, decorate cu gust, magazine ale căror rezolvări arhitectonice și al căror mobilier au fost determinate direct de noile forme ale tehnicii comerciale (autoservirea, vânzarea pe baza liberei alegeri a mărfurilor, plata directă la vânzător etc.). De altfel, tot legat de cerințele asigurării unei deserviri optime a consumatorilor a fost concepută și repartizarea armonioasă a unităților comerciale pe tot teritoriul orașului (să nu uităm că, ghidându-se în primul rînd și aproape exclusiv după criteriul „vadului”, comerțul capitalist concentrase în centrul orașului adevărate zone co-

folosite ale sălilor de vânzare, curțile interioare agrementate cu bazine cu apă și diverse plante se contopesc într-un tot unitar și armonios. Bazate pe aceeași concepție a utilului împletit cu frumosul au fost create și complexele comerciale de la Eforie Nord, Eforie Sud, Onești.

Cum arată însă pe dinăuntru aceste magazine noi, în care — așa cum subliniam mai sus — se practică forme de vânzare avansate? Cum sînt mobilate ele, pentru a permite atît o punere în valoare a mărfurilor, cît și un contact nemijlocit între cumpărători și produse? Vechiul mobilier greoi și întunecat din lemn masiv (mobilier atît de inestetic și costisitor totodată) a început să dispară; și chiar intrînd numai într-o cofetărie sau într-un magazin alimentar veți putea da ochi cu noile piese de mobilă comercială, ușoară și simplă, într-un colorit deschis, placată cu masele plastice ce aduc — o dată cu rezistența deosebită la uzură și condiții optime de igienă — și o desfătare estetică prin policromia lor veselă, luminoasă. Un exemplu: mobilierul folosit în

Și totuși... Și totuși în magazinele noastre — și chiar în unele dintre cele amenajate în blocurile noi — te mai poți întîlni cu un mobilier care, dincolo de liniile sale anacronice, încărcate, frînează introducerea formelor comerciale evoluate. Iată magazinul de țesături din blocul „Cireșica” de pe bulevardul 6 Martie din București; el a fost prevăzut cu teșghele și rafturi necorespunzătoare mărfurilor expuse, rezolvate cu materiale neaspectuoase și puțin rezistente. Magazinul de articole electrotehnice din Cluj (din piața Mihai Viteazu) a fost dotat cu mobilier de o înălțime mult prea mare, în care produsele nu pot fi bine etalate, iar consumatorii bine serviți. Ministerul Comerțului Interior a luat măsuri pentru înlăturarea lipsurilor existente, și atît înființarea magazinelor etalon cît și elaborarea schișelor directive etc. au contribuit și vor contribui, desigur, la îndrumarea organizațiilor comerciale în alegerea și amplasarea corespunzătoare a mobilierului comercial. E de dorit însă ca și institutele de proiectări să-și aducă o contribuție mai substan-

rafturi, creînd și impresia continuării spațiului. Și la unele magazine de la parterul blocurilor de locuințe s-au găsit soluții ingenioase pentru micșorarea numărului de stîlpi. Iată, spre exemplu, acei stîlpi în formă de „V”, cu deschideri mari, de la magazinul alimentar cu autoservire „Unic” din Capitală, soluție care a permis organizarea interioară în foarte bune condiții. Din păcate, nu putem spune același lucru și despre noul magazin de confecții din Satu Mare, unde aplicarea greșită a acestui sistem (stîlpii au aici înclinări prea mari și sînt plasați în condițiile existenței unui etaj intermediar) a dus la o folosire nerațională a spațiului și la efecte plastice de calitate îndoielnică.

Culoarea are și ea de spus un cuvînt în ce privește înfrumusețarea spațiilor comerciale, dar nu numai la aceasta. Este binecunoscut efectul pe care îl pot avea culorile reci (verde, albastru) sau cele calde (roșu, galben) atunci cînd sînt bine folosite pe pereții unor încăperi. Magazinul alimentar cu autoservire din

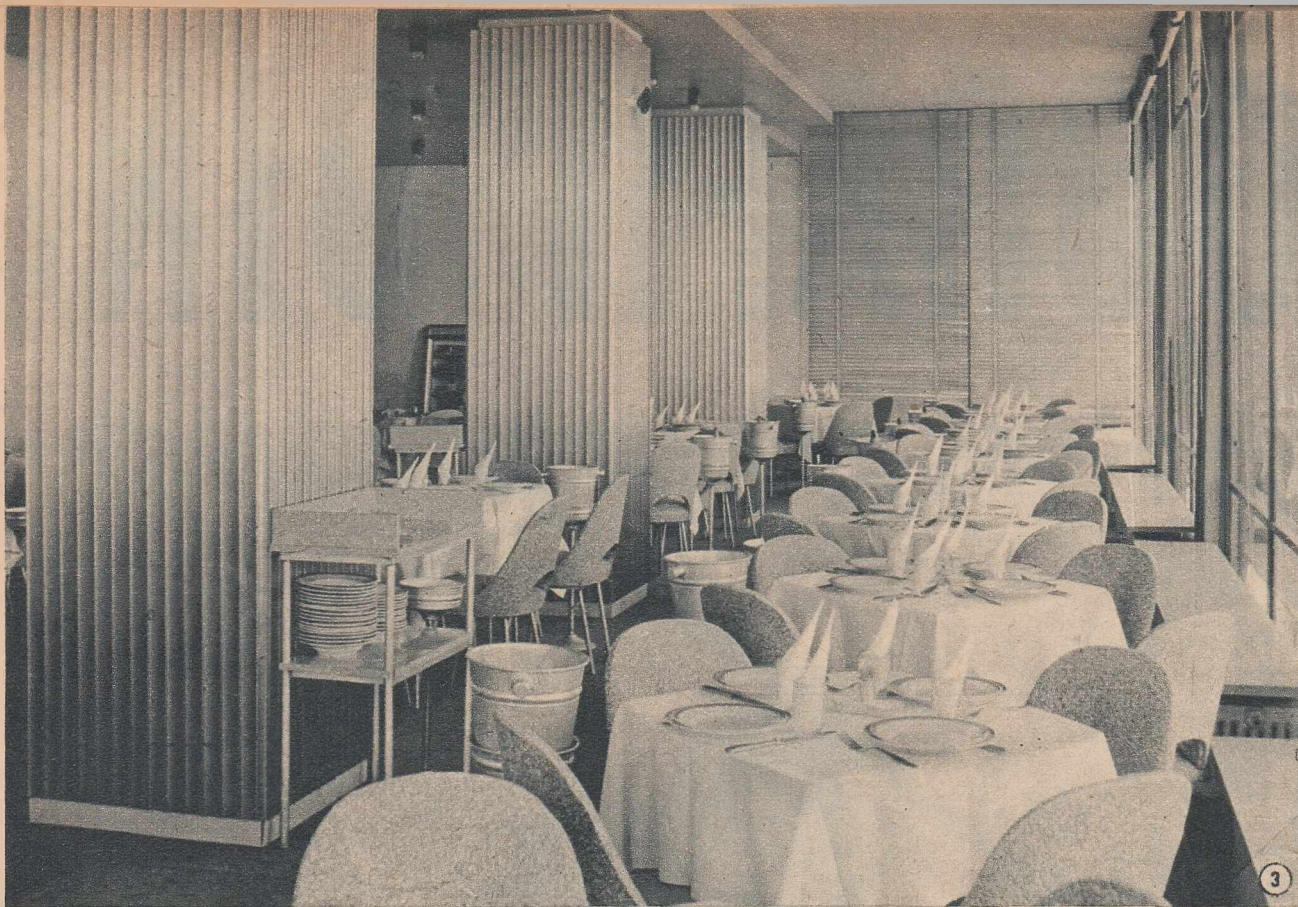
merciale, neglijînd cu bună știință aprovizionarea cartierelor periferice). Gruparea magazinelor este acum gîndită științific pe puncte comerciale, complexe comerciale, centre comerciale de cartier și centrul principal al orașului (viitorul va fi, de altfel, nu al magazinelor de la parterul clădirilor de locuit, ci al acelor centre comerciale complexe din afara blocurilor dar din apropierea lor, criteriul acesta țînînd atît de o necesitate constructivă cît și de una funcțională).

Pe aceste baze au fost concepute noile sistematizări ale rețelei comerciale din Onești, Piatra Neamț, Galați și din o seamă de cartiere ale Capitalei. La Țiglină-Galați, de exemplu, a fost construit un complex comercial care asigură o comodă aprovizionare a populației cu toate mărfurile necesare, un complex cu o bună funcționalitate și cu un înalt nivel de prezentare pe ansamblu și pe fiecare unitate în parte. Linia simplă și elegantă adoptată în tratarea volumelor, spațiile foarte vitrate care oferă vizibilitate asupra interioarelor magazinelor, suprafețele rațional

magazinele de legume și fructe. Polițele sînt combinate cu coșulețe ce asigură o expunere variată, amplificată prin oglinzile înclinate ce se află în spatele acestora. La partea inferioară a rafturilor se află cărucioare speciale, ce permit manevrarea mai simplă a mărfurilor voluminoase. Toată partea metalică este tratată cu o vopsea termică, care are nu numai o funcție de protejare, ci și una estetică. De altfel, efecte estetice se scot și din placarea rafturilor cu materiale plastice divers colorate și din iluminarea lor, în partea de sus, cu becuri luminescente. Exemplele se pot extinde și la alte tipuri de unități, toate demonstrînd că mobilierul a fost conceput în funcție de sortimentul de mărfuri ce urmează a fi expus, de sistemul de vânzare, de specificul unității respective: restaurantul „București” din Baia Mare, cofetăria din str. Ceaikovski (cartierul bucureștean Floreasca), braseria „Union” din București — și nu numai ele — au fost dotate cu un asemenea mobilier simplu, elegant, modern.

țială la perfecționarea și proiectarea unor tipuri noi de mobilier comercial, adaptate exigențelor tot mai mari ale consumatorilor. Dar rezolvarea arhitecturală în spirit contemporan a magazinelor comportă și alte aspecte distinctive, cum ar fi: forma generală a sălilor de vânzare și structura elementelor de rezistență, problemele iluminării, decorația interioară și exterioară, etalarea mărfurilor care, toate, cer o concepție unitară, menită să asigure atît buna funcționalitate cît și estetica magazinelor. Și trebuie să remarcăm că în privința formei generale a sălilor de vânzare cît și a structurii de rezistență s-a înregistrat un serios progres, în special la spațiile comerciale din construcțiile independente. La complexul comercial de la Țiglină-Galați, de pildă, sălile de vânzare au forme regulate, cu stîlpi la distanțe de peste 5 m, cu secțiuni foarte mici, permițînd organizarea în bune condițiuni a spațiului, pe baza formelor comerciale avansate. Realizarea unor pereți despărțitori vitrați asigură folosirea rațională a frontului pentru

centrul Galațiului dispunea de o sală foarte lungă și îngustă: colorînd pereții de capăt cu un roșu intens, s-a anihilat impresia lungimii, sala apărînd mai proporționată. În schimb, la magazinul de încălțăminte „Elegant” din centrul Ploieștilor — ce dispune de asemeni de o sală alungită — s-au tratat pereții de capăt în oglinzi, ajungîndu-se la un efect neplăcut — cel al amplificării de mai multe ori a sălii care apare acum asemenea unui coridor nesfîrșit. Și totuși, atunci cînd nu e chibzuit folosită, culoarea nu numai că nu ajută decorației interioare, dar chiar dăunează esteticii generale a magazinului: colorîndu-se intens — dar într-o singură nuanță — toți pereții (la mai multe magazine din centrul orașului Deva), neallegîndu-se culoarea în funcție de specificul unității respective, de mărfurile expuse, s-a creat o impresie dezagreabilă de spațiu neterminat, lipsit de personalitate. Fără a da aici rețete, am sugera totuși ca în magazinele ce desfac produse perisabile (lapte, carne) să fie folosite pentru vopsirea pereților

3

ria aceasta — a decorării de bun gust a magazinelor cu panouri murale, pereți vitrați, lucrări de grafică, reclame — este absolut necesar să se stabilească o mai strînsă și mai operativă legătură între arhitecții proiectanți, artiștii plastici și beneficiarii, care să se pună de acord asupra realizării unor decorații unitare, utile și de bun gust.

La valorificarea elementelor decorative — dar mai ales a mărfurilor — un rol însemnat îl are și iluminatul artificial. Magazinul bucureștean „Unic”, de exemplu, are un iluminat general fluorescent combinat cu puncte decorative incandescente, într-un dozaj bine gândit. Dar abuzul de corpuri de iluminat duce la cu totul alte rezultate decît cele scontate (și exemplul magazinelor din centrul Devei — prezentînd un număr excesiv de tuburi fluorescente — este concludent în acest sens). Iluminarea corespunzătoare a interioarelor magazinelor și a vitrinelor asigură arterelor de circulație o deosebită animație.

Ideea magazinului-vitrină, a

①② Iată și magazinul alimentar cu autoservire de pe bd. 6 Martie nr. 85. Linii simple, elegante, mobilierul său modern (foto 1) sînt dezavantajate de friza decorativă foarte încărcată realizată din materiale nedurabile (foto 2).

③ Braseria bucureșteană „Union”, al cărei interior și mobilier au fost realizate cu finisaje din mase plastice colorate pastelat.

④ Curtea interioară a complexului comercial de la Tiglina I - Galați.

⑤ Barul noului hotel „București” din Baia Mare.

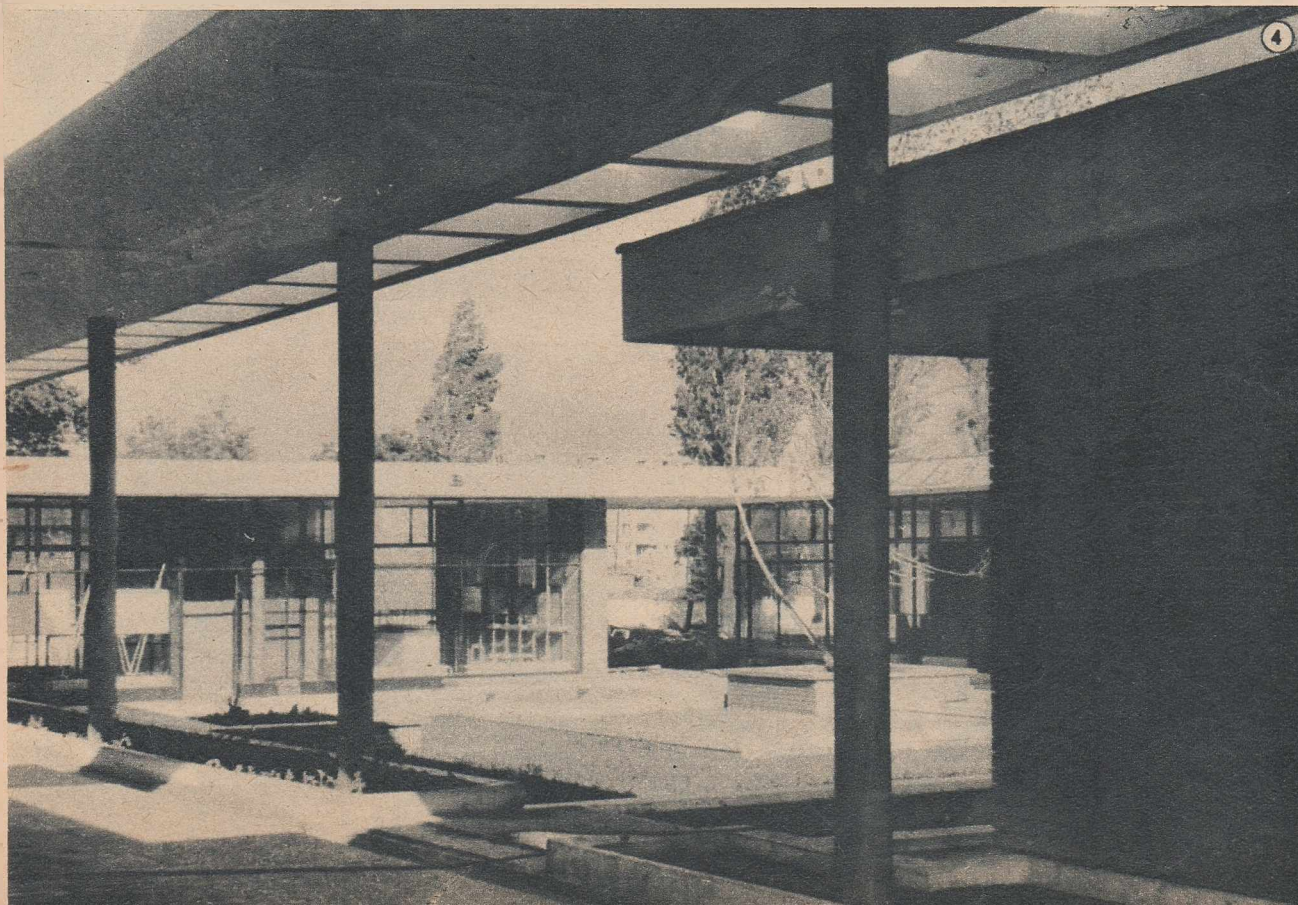
culori reci (albastru deschis, ver-nil), care întăresc impresia de curățenie și prospețime. În acest sens, semnalăm ca pozitiv exemplul magazinului de preparate din carne din centrul orașului Galați.

Fără îndoială că nu putem trece cu vederea contribuția pe care elementele decorative (ce susțin reclama comercială) o aduc la înfrumusețarea magazinului. Și dacă magazinul de confecții din noul centru al orașului Baia Mare, magazinul alimentar cu autoservire de pe str. Kosuth din Cluj, magazinele din centrul Bacăului, din Mamaia și Eforie Nord sînt frecventate cu plăcere de consumatori, aceasta se datorește și aspectului lor agrementat

cu decorații de bun gust. Nu totdeauna, însă, aceste decorații se ridică la nivelul dorit și e de preferat atunci să se renunțe complet la ele decît să violenteze ochiul cumpărătorului. La magazinul alimentar cu autoservire din bd. 6 Martie nr. 85 din Capitală, de exemplu, s-a realizat o decorație mult prea încărcată (o varietate excesivă de forme, culori, elemente aplicate), care ignorează linia simplă, elegantă, adoptată în rezolvarea generală a interiorului. Ca să nu mai vorbim de proasta calitate a materialelor din care au fost confecționate aceste decorații, materiale ce se degradează ușor, dînd pînă la urmă un aspect neingrijit magazinului. În mate-

5

4

magazinului-expoziție este tot mai mult adoptată de arhitecții proiectanți, știindu-se doar că prin rezolvarea inteligentă a etalării mărfurilor se ajunge nu numai la o bună desfacere a acestora, ci și la dezvoltarea gustului pentru frumos. Și cu toate că s-au obținut rezultate bune în amenajarea modernă a spațiilor comerciale, considerăm că este totuși necesară — ținîndu-se seama de creșterea impetuoasă a numărului de magazine — o atenție sporită acordată pregătirii viitorilor specialiști. Înființarea unor secții pe lângă Institutul de arhitectură „Ion Mincu”, Școala tehnică de arhitectură, construcții și sistematizare sau chiar pe lângă Institutul de arte plastice „N. Grigorescu”, precum și specializarea unor arhitecți (mai ales dintre cei ce activează în regiuni) ar fi extrem de utilă. După cum participarea mai activă a artiștilor plastici la decorația spațiilor comerciale nu ar putea decît să aducă un spor de frumusețe acestor lăcașuri în care pășim fiecare dintre noi, chiar dacă nu în fiecare zi.

FOTOGRAFII DIN

↑
Un bărbat ridică toporul, altul așteaptă, imobilizat, decapitarea: „operație de pacificare”.

Negrul a luat-o la fugă, crezându-se eliberat. După cîțiva pași, a fost împușcat ← pe la spate.

Un militar și un negru... →

INFERN

Un om cu o floare trece visător de pe o stea pe cealaltă. O mină imensă, de muncitor sau de savant, atinge căloțele de gheață ale polilor — și pe locul ghețurilor topite vibrează de frumusețe grădinile. Orașe superbe răsar peste noapte.

Și alături de toate aceste minuni — împlinite sau pe cale de a fi împlinite — câteva fotografii... Un pom fără crengi, un pom tânăr ucis, în vârful căruia stă înfipt un cap de om. Un militar cu revolver îl împușcă în ceafă pe un negru ingenuș și cu mâinile legate la spate. Un bărbat ridică toporul și, în fața lui, altul așteaptă, imobilizat, cu capul pe buturugă, să fie decapitat.

În secolul zborurilor cosmice, în secolul marilor mișcări de eliberare socială și națională asemenea fotografiile nu pot părea decât neverosimile. Există lucruri pe care omul, omul obișnuit, care-și trăiește viața de zi cu zi, care iubeste și zboară spre stele, nu poate să le creadă, nu reușește să le creadă. Și, totuși, oricât de ciudat ar părea, oricât de îngrozitoare sînt asemenea fotografiile, ele cuprind la rîndul lor un adevăr: adevărul cutremurător al represiunilor colonialiste.

Pe căi ascunse, trecînd din mină în mină, obținute cu sacrificii mari, aceste câteva fotografii au ajuns în Italia. Ele vin de departe, din colonia portugheză Angola. Sînt fotografii pe care le-au făcut înșiși soldații portughezi, veniți aci, în Angola, pentru niște treburi „nevinovate”, pe care guvernul portughez le numește blînd: „operații de pacificare”. Autorii „blajini” ai acestor „pașnice operații”, cu toate deosebitele lor calități morale, cu toată bunătatea lor proverbială, au păstrat și un defect. E vorba despre un defect neînsemnat, asemănător cu cel pe care-l aveau și alți „pașnici pacificatori”: hitleriștii. Este vorba despre pasiunea de a-și immortaliza pe peliculă ocupațiile.

Într-adevăr, fotografiile sînt făcute chiar de către militarii portughezi din unitățile de asalt. Locuitorii satelor angoleze Marinba și Chiquita urmau să fie exterminați de că-

Un pom fără crengi,
un pom tânăr ucis — și,
în vârful lui, un cap
de om... Civilizație
colonialistă.

tre colonialiști. Preveniți asupra primejdiei cumplite care-i pîndea, angolezii au reușit să fugă în savană. Dar pacificatorii dispun de mijloace moderne de luptă. Astfel că savana a fost bombardată și apoi incendiată, după care militarii au înconjurat pădurea în flăcări, împiedicîndu-i pe locuitorii surprinși de incendiu să scape cu viață.

Focul s-a stins. Pacificatorii au pornit în plimbare, într-o blîndă plimbare printr-o pădure care nu mai exista, cu dorința dulce de a vedea cu ochii proprii rezultatele acțiunii lor. Dezamăgire: doi negri tineri supraviețuiseră incendiului. O îndrăzneală peste măsură de mare, o adevărată sfidare! Numele celor doi le cunoaștem: Antonio Quintex și Luiz Dacosta. Dacă erau sau nu membri ai grupului de partizani bănuți că s-ar

fi ascuns în cele două sate, dacă aveau sau nu vreo vină față de colonialiști, nimeni nu s-a ostenit să cerceteze. Miloși, reprezentanții colonialismului i-au spus unuia dintre ei că e liber. Negrul a plecat, dar după numai cîțiva pași a fost împușcat pe la spate. Prea multă umanitate strică, astfel încît, cu cel de-al doilea negru nu s-au mai folosit procedee atît de îndurătoare. I s-au legat mîinile la spate, a fost silit să ingenușeze și să pună capul pe un trunchi de copac. Apoi atribuțiile pacificatorilor s-au împărțit: unii fotografiau, iar altul ridica toporul. Negrului i s-a tăiat capul.

„Noi sîntem o națiune mică, cinstită, săracă și întîmplător întînsă pe un sfert de glob” — afirmă membrii cabinetului portughez. Fără îndoială, națiunea portugheză este cin-

FOTOGRAFII DIN INFERN

stită. Dar aici este vorba despre altceva: despre colonialism. „Întimplător întins pe un sfert de glob“, imperiul colonial portughez include Madeira, insulele Azore, insulele Capului Verde, Principe, Sao Tomé, Guineea Portugheză, Angola, Mozambic, Timor, Macau. Iar colonialiștii, care prin mijloacele cele mai cumplite, amintind teroarea fascistă, reușesc să-și mențină dominația în aceste țări, ducând o luptă desperată împotriva mișcărilor de eliberare tot mai puternice, colonialiștii se laudă cu cinstea și sărăcia lor... Sînt ei cum sînt, reteză capetele cu toporul,ucid fără milă zeci de mii de oameni neînarmați, dar au și partea lor bună: sînt... săraci și cinstiți. Iar în coloniile lor, pe care le prezintă ca pe niște „provincii portugheze“, viața este un adevărat rai. De pildă în Angola. Angolezii au toate drepturile. Ziarele occidentale cele mai reacționare sînt obligate să recunoască adesea cum sînt respectate de către colonialiști drepturile populației băștinașe din Angola.

DREPTUL DE PROPRIETATE. Ziarul englez „Guardian“ redă relatarea unui colonialist despre felul cum și-a obținut pămînturile: „În districtul meu, din nordul Angolei, se procedează foarte simplu: cînd sosește un colon alb, autoritățile locale decretează că un african sau mai mulți trebuie să-i cedeze pămîntul... Astfel, africanul devine sclav pe propria lui plantație“.

DREPTUL LA MUNCĂ. Revista americană „Harper's Magazine“ scrie: „Sistemul de muncă forțată este piatra de căpătii a politicii coloniale portugheze“. Iar un funcționar superior portughez, aflat în Angola, arată în raportul său trimis guvernului: „Într-un anumit sens, situația de aci este mai proastă decît în condițiile sclaviei obișnuite, cînd băștinașul era cumpărat ca un animal. Stăpînul îl dorea apt de muncă și cît mai rezistent, la fel ca pe orice animal de povară: cal, bou ori cămilă. Aici însă, băștinașul nu e cumpărat, ci luat cu chirie de la stat, deși i se spune om liber. Stăpînul nu se îngrijește de loc de viața lui, căci, dacă se îmbolnăvește sau moare..., închiriază altul“.

DREPTUL LA ÎNVĂȚĂTURĂ. Tot „Harper's Magazine“, care numește relatările sale din Angola: „Reportaj din iad“, arată că doctrina oficială a colonialiștilor consideră învățătura ca pe un „fleac“. Singurul lucru de care se preocupă oficialitățile este dezvoltarea capacității de muncă a popu-

lației. Dezvoltarea capacității de a munci în sclavie...

DREPTUL LA ASISTENȚĂ MEDICALĂ. Un martor ocular relatează: „Nici nu se poate vorbi despre vreun fel de deservire medicală în Angola, întrucît în afară de cîteva lazarete pe lîngă marile plantații și misiuni... n-am văzut nicăieri nici spitale și nici altfel de instituții medicale... Am nimerit într-un sătuleț unde am văzut o tînră femeie întinsă pe nisip, nu departe de coliba ei. Nenorocita abia mai putea să se miște și să vorbească. Însoțitorii mei portughezi nu i-au arătat nici cel mai mic interes și am aflat cu greu că punctul medical cel mai apropiat se găsește la o sută de mile de sat. Noi am sosit dimineața. La ora șase seara, cînd am plecat mai departe, ea încă mai zăcea în același loc“.

Lupta poporului angolez împotriva colonialiștilor a cunoscut pînă astăzi două etape distincte. Prima etapă s-a desfășurat la începutul anului 1961; patrioții au reușit să obțină succese însemnate. Un nou avînt a căpătat mișcarea de eliberare în toamna anului 1962. S-au dat lupte în mai multe regiuni ale țării și colonialiștii se află într-o situație din ce în ce mai grea. În ciuda faptului că sînt slab înarmați, patrioții, convinși de dreptatea cauzei lor, cuceresc victorii trainice. Dorința colonialiștilor de a-i extermina pe toți cei care se ridică împotriva lor este absurdă. Un ofițer al armatei coloniale portugheze declara corespondentului ziarului englez „Daily Mirror“: „Socotesc că am omorît vreo 30.000 din aceste animale. Alți o sută de mii îi vom extermina după anotimpul ploios“. Numai că un asemenea „anotimp ploios“ al răscoalelor nu se va termina niciodată. Iar declarațiile aparent sigure de sine nu pot ascunde decît unor neavizați desperarea de care sînt cuprinși colonialiștii atunci cînd văd cu ochii lor cum le fuge pămîntul de sub picioare. Corespondentul ziarului „New York Times“ în Portugalia, scriind despre situația coloniilor portugheze, își intitulează articolul în mod semnificativ: „Dictatorul tremură“. Frica lui Salazar de a-și pierde coloniile este îndreptățită. Oricît de inumane ar fi mijloacele care sînt folosite pentru exterminarea patrioților angolezi, ele, în veacul marilor victorii ale civilizației, nu mai pot avea nici un fel de sorți de a stăvili mișcarea oamenilor către libertate și umanitate.

↑
După bombardarea și incendierea pădurii...

←
Libertatea se cucerește prin luptă — iată deviza angolezilor.

→
Patriot angolez.

PRIMA AUDIȚIE

de George BĂLAN

V-ați dat seama că acesta este unul din termenii de cea mai mare importanță în procesul educației muzicale?

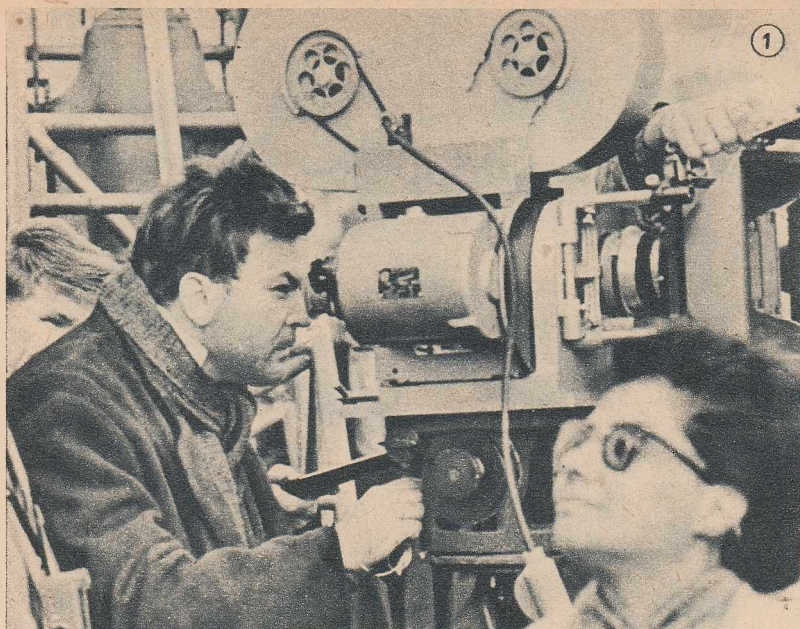
Mulți melomani intuiesc la modul negativ importanța „primei audiții”: aceste două simple cuvinte îi indispun ori de câte ori se impun atenției lor, căci suprema plăcere este pentru ei să asculte ceea ce le este apropiat și familiar. Nu se arată de aceea mai de loc înclinați atunci când, pe afișul de concert, văd scrise aceste două cuvinte sau chiar când, în lipsa lor, piesa interpretată echivalează pentru ei cu o primă audiție. Uită că pentru a îndrăgi acele compoziții pe care ar fi gata să le asculte la infinit — o simfonie de Beethoven sau una de Ceaikovski, o operă de Verdi sau una de Puccini — au trebuit o dată să treacă prin acest purgatoriu al primei audiții. Educația muzicală progresează numai atunci când avem curajul să ne smulgem din inerția predilecției pentru lucrul „deja auzit”, când năzuim necontenit să facem descoperirea unui alt compozitor sau a unei noi fațete a compozitorului pe care-l cunoaștem unilateral. Muzica ne dezvăluie captivanta frumusețe a nesfârșitului său imperiu numai dacă devenim hotărâți să mergem din primă audiție în primă audiție. Preocuparea susținută de a asculta ceva nou, neobișnuit și inedit, lărgeste orizontul nostru muzical, ne îmbogățește cu criterii mai profunde de apreciere a valorii și sensului capodoperelor. Înțepenirea conservatoare într-un anumit gen sau curent muzical, într-un domeniu limitat de opere sau compozitori ne privează de mari satisfacții, face ca criteriile noastre de apreciere să fie înguste, arbitrare, intolerante.

Trebuie să avem însă în vedere că nu întotdeauna prima audiție este revelatoare, convingătoare. Există capodopere, cum ar fi, de pildă, ultimele cvartete ale lui Beethoven, preludiile lui Debussy, fugile lui Bach, care pot să nu se dăruiască dintr-o dată unor ascultători, pândind la început cam ermetice. Compozițiile mai moderne — o muzică de Bartok sau Honegger, Stravinski sau Hindemith — pot părea chiar șocante și neatrăgătoare, mai ales celor a priori porniți împotriva acestui gen de muzică. Au existat dintotdeauna spirite pripite și superficiale care, neașteptând sedimentarea și clarificarea impresiilor, s-au grăbit să dea verdicte după o primă audiție.

Ar însemna să umplem câteva pagini ale acestei reviste dacă am enumera operele care au fost acoperite, de-a lungul istoriei muzicii, de cele mai grave învinuirii și reproșuri după prima lor prezentare în public. Cu această experiență în spatele nostru, să ne abținem așadar de a formula judecăți categorice după ce am ascultat o singură dată o lucrare. Nu este vorba aici numai de condamnarea muzicii ascultate (condamnare care poate să se dovedească ulterior nefundată), dar și de eventuala exaltare pe care, în evoluția noastră muzicală, ajungem la un moment dat să o regretăm. Căci, așa cum sînt opere care la început nu te cuceresc, dar pe măsura ascultării lor te atrag din ce în ce mai mult — bunăoară simfonia de cameră a lui Enescu — există altele care la prima audiție par foarte limpezi și entuziasmează; pentru ca apoi interesul față de ele să slăbească treptat. Este sentimentul pe care l-am încercat în legătură cu lucrări ca cea a lui Karl Orff, „Carmina Burana”. Să ne străduim așadar a însoți prima audiție de reascultări ale operei, chiar dacă aceasta nu a stîrnit în noi entuziasm. Reascultările amplifică, adîncesc, clarifică, iar uneori schimbă radical impresia inițială. Pe parcursul reascultărilor verificăm valoarea operei, ne dăm seama dacă avem de-a face cu expresia densă și inovatoare a unei autentice capodopere sau cu accesibilitatea amăgitoare a unei compoziții inconsistente

PIERRE BEZUHOV DĂ COMANDA: „MOTOR!”

① Alături de aparatul de filmare, o siluetă anacronică: Pierre Bezuhov dă comanda: „Motor!” Este Serghei Bondarciuk, regizorul filmului „Război și pace”, totodată interpret principal în film.

② Una din primele scene filmate, împușcarea de către ocupanții francezi a unui grup de locuitori ai Moscovei, acuzați de a fi incendiat capitala.

③ În oglinda cabinetului de machiaj a răsărit chipul gingaș al Natașei Rostova. Îi dă viață tânăra dansatoare Liudmila Savieva.

④ Bijuteriile necesare filmului „Război și pace” — o adevărată comoară din gablonț și cristale colorate — au fost dăruite echipei de către vestitul maestru bijutier cehoslovac. În fotografie: Irina Skobțeva încercând una din diademele Hélènei.

Sub zidurile mînăstirii Novodevicie, mar-tore ale unor însemnate evenimente din istoria Moscovei, s-a petrecut în dimineața de 8 septembrie 1962 un fapt ce constituia la rîndul lui un eveniment de seamă pentru istoria... cinematografului sovietic: s-a dat „primul tur de manivelă” al filmului în mai multe serii, pentru ecran lat, în culori, adaptat după monumentalul roman al lui Lev Tolstoi „Război și pace”.

S-a început cu unul din cele mai dramatice episoade, împușcarea de către ocupanții francezi a unui grup de cetățeni ai Moscovei, învinuiți de a fi incendiat bătrîna capitală în fața invadatorilor.

În grupul de tehnicieni ce se agitau în jurul aparatelor de filmare se zărea o siluetă în-

tr-o ținută vestimentară anacronică. Cititorii romanului ar fi putut recunoaște cu ușurință în această siluetă statura masivă, costumul și masca lui Pierre Bezuhov. Nu era altul decît Serghei Bondarciuk, regizorul care de luni de zile conduce uriașă muncă de pregătire a celei mai grandioase producții întreprinse vreodată în cinematografia sovietică. El e totodată actorul care a luat asupra sa greaua misiune de a întruchipa figura de o mare umanitate și profunzime filozofică a unuia din eroii principali, Pierre Bezuhov.

Presă a mai relatat despre pregătirile filmului „Război și pace”. Cîteva date însă nu vor fi de prisos pentru a releva amploarea fără precedent pe care autorii acestui îndrăzneț proiect intenționează s-o

magdalena

Vaca zvîrle copitele și nu vrea în ruptul capului să lase vițica să sugă. Simte că vițica e străină și se uită tristă și muștrătoare la Pavel. Parcă vrea să spună: „N-ai inimă, stăpîne. Mi-ai furat vițelușa mea și mi-ai adus o venetică. N-o las să sugă“.

Vițicăi îi e foame. Dar mama vitregă în loc de lapte îi dă o copită-n frunte. Steaua albă din fruntea vițicei singurează. Pavel ia furca de lemn și bate vaca. Peste grumaz, peste șolduri, peste picioare o lovește. O bate și-o înjură.

— Fir-ai să fii a dracului de hoască! De ce n-o lași să sugă? Urto! Știi tu ce vițică e asta? Nu știi, ești proastă. Dacă n-o lași să sugă, te omor. Adică ce, mi-s prost? Nu te omor. Te duc la Lugoj să te vînd; te dau la tăiat să te facă salam...

Pavel pune furca în colțul grajdului. Ia o cârpă curată și șterge fruntea însingerată a vițicei. Îi prinde capul în mîini și-l sărută:

— Nu fi tristă, fetițo, că ai să trăiești la mine ca o regină. O bat pe bătrîna pîn-o lămuresc să te lase să sugi. Da' pot să-ți dau și lapte. Am să-ți cumpăr un biberon. Mîncă-o-ar tata de frumoasă. Și zahăr am să-ți dau, domnișoară, cît îți poștește inima. Iar cînd te faci mare, te țin cu sfeclă de zahăr.

Cinci zile sînt de cînd a luat Pavel vițica de la gospodărie. Despre lucrul acesta nu știe nimeni. Nici măcar Lena, nevastă-sa. E aproape miezul nopții și Pavel stă de trei ceasuri în grajd. Două lucruri face în grajd: înjură vaca și mîngîie vițica. O scoală din somn pe nevastă-sa:

— Lenă, unde ții tu zahărul?

— În cămară, pe stela—zice femeia, frecîndu-și ochii somnoroși.

Pavel cotrobăiește prin cămară. Găsește zahărul și se-nfurie. E zahăr tos.

— Ești și tu o gospodină de n-ai pereche. Mîine să cumperi zahăr cubic, m-auzi?

— De ce, Pavele?

— Ca să te miri. Cum de ce? Să-i dau zahăr cubic fetiței.

— Ce tot vorbești prostii, măi omule? Ce fată ai tu?

— Am o fată frumoasă, cu stea în frunte.

— Tu ești bolînd, mă Pavele.

Omul zîmbește îngăduitor. Ce știe nevastă-sa despre vaci? Nimic. Habar n-are. N-a iubit animalele niciodată.

— Așa, doamnă-nevastă, mîine dimineață te duci frumos la cooperativă și cumperi zahăr cubic să-i dau Magdalenei.

— Mă omule, ori mi-s eu beată de somn, ori ești tu bolînd. Ce tot îndrugi? Ce fetiță? Ce Magdalena?

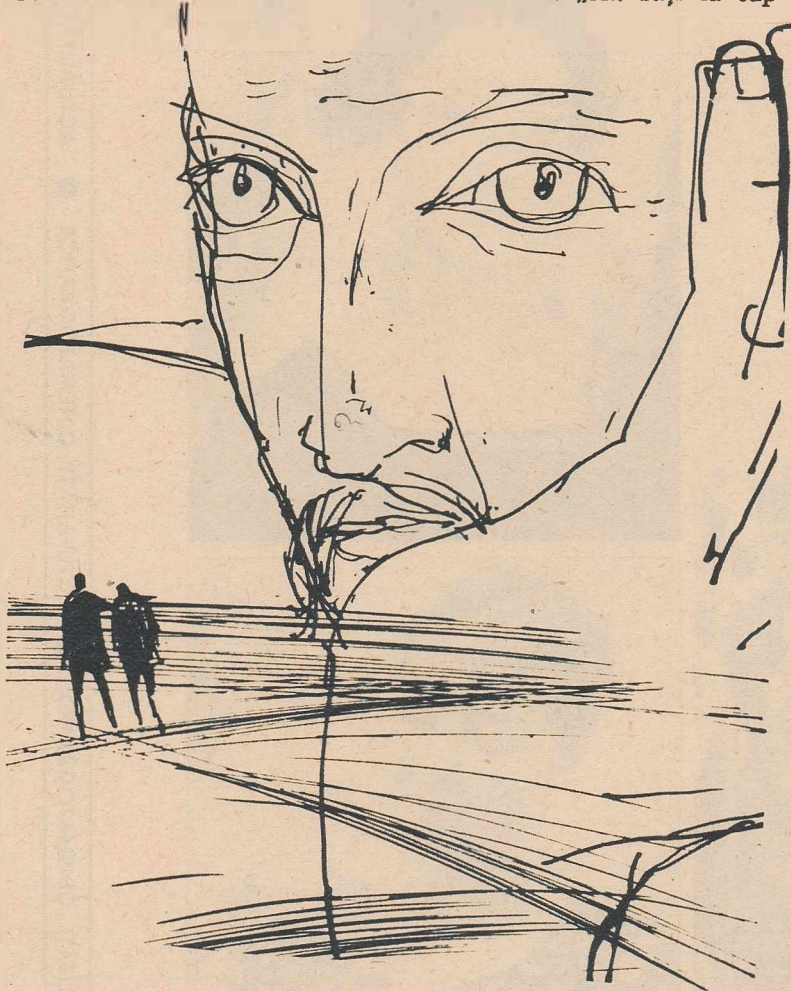
Pavel se-așază pe marginea patului, prinde drăgăstos umerii

soției și-i vorbește nespus de afectat:

— Ce știi tu, Lenă, ce-i frumos pe lumea asta! Ție nu ți-i dragă fetița, că așa ești tu zidită. Da' eu cînd mă uit la Magdalena, nu-mi mai trăbă nimic. Mă satur uitîndu-mă la ea. Vițica, mă muiere, vițica e slăbiciunea mea.

Lena ride, ride de se scutură patul, în vreme ce Pavel e descumpănit, cu gîndurile aiurea. Vorbește singur, în gînd: „M-am făcut de risul lumii“.

că dacă ar ști ar fi mai bine sau ar fi mai rău. În definitiv el n-a furat, a făcut doar un schimb. De ce a schimbat vițica? Pentru că vițica sa n-avea stea în frunte. Așa a fost motivul care l-a împins la schimb. Cu toate că vițica lui era mai mare în greutate. Să-i fi zis președintelui că vrea să facă schimb cu o vițică, fie și mai slabă da' numai să aibă stea în frunte? Ei și? Președintele i-ar fi spus să fie om serios. „Mă bați la cap cu

— Pavele, toată viața ai fost bolînd și bolînd ai rămas. În '46 cînd ne-am căsătorit ai avut două vițele: Zina și Magdalena. Cînd s-or prăpădit în Mureș, ai purtat doliu după ele. Acuma iară ai o vițică și vîd că nu ești în apele tale. De ce ești tu necăjit cînd trăbă să fii bucuros? De ce?

— Din cauza vacii. Hoasca asta bătrînă, fir-ar ea a dracului c-o tai, nu lasă vițica să sugă. Nu-i așa necaz, spune și tu?

— No lasă dară, că dimineață fi cumpăr Magdalenei tale zahăr cubic. Culcă-te, că acuși mijeste de ziuă.

Pavel e cătrănit nu atît din pricina vacii, cît din alte motive, cu mult mai serioase. Știe cineva că el a schimbat vițica lui cu vițica gospodăriei? Nu știe nimeni. Poate

probleme de-astea minore, Pavele? Ce dracu', ești copil sau om în toată firea? Așa ar fi vorbit președintele. Poate că ar fi fost înțelept să se consulte cu Lena, cu nevastă-sa... Nu, domnule, femeia asta care nu iubește animalele ar fi exagerat lucrurile peste măsură. Atunci cu cine trebuie să vorbească? Cu brigadierul? Nici cu el. Așa e un om drept, da-i sare țandăra repede. Într-o adunare generală ar putea să spună că Pavel e un hoț. Că a furat din bunul obștesc. „N-am furat, tovarășe brigadier—s-ar apăra Pavel. N-am furat eu nici de la boieri, cum era să fur din averea noastră obștească? Am făcut doar un schimb. Mie-mi place vițica cu stea albă în frunte. A gospodăriei are stea, a mea n-are.

Și a mea e și mai voinică. Așa că nu-s hoț. Să spună cineva dacă știe că eu am luat doar un pai din grădina cuiva. Să spună. Ve-deți? Nu spune nimeni“. Cu cine trebuie să stai, Pavele, de vorbă în legătură cu vițica? Cu nimeni. Cu tine să stai, m-ai înțeles?

Pavel intră în grajdul gospodăriei. Vițica lui habar n-are de fostul său stăpîn. Vaca la care suge nici nu știe că nu-i a ei. „A dracului jigodie—zice Pavel către vițică—sugi pe nemăsurate. Vrei să te faci frumoasă. Nu ești frumoasă tu, că n-ai stea. Spui că nu mai vrei să te reîntorci la maică-ta? Asta nu se știe, domnișoară, zău, nu se știe. Ia spune-mi tu mie: de ce nu te-ai născut cu stea în frunte?“

Pavel, care de obicei e gură-bogată, vorbește tot mai puțin. Se simte rușinat peste măsură. De tot satul îi este rușine. Nu privește nici în dreapta, nici în stînga, nici înainte. Numai la vîrfurile bocancilor privește.

— Ce ai, Pavele?

— Nimic.

— Am auzit că iar vei fi pus la panoul de onoare.

— Nu știu.

— Se zice că nici o echipă n-a recoltat 50.000 kg sfeclă de zahăr la hectar, ca echipa ta.

— Nu știu.

La adunarea generală au venit peste 150 de oameni. Se stabilesc noii recordmeni ai recoltelor bogate. Spre sfîrșitul ședinței se hotărăște ca 12 colectivități frunțași să fie trimiși pe cheltuiala gospodăriei într-o excursie de două săptămîni în cele mai pitorești regiuni ale țării. Pavel își aude numele strigat. Oamenii bat din palme și se bucură că Pavel al lor e cel mai bun cultivator de sfeclă de zahăr din gospodărie.

— Mai sînt și alți frunțași—zice Pavel.

— Dar nu ca tine—precizează președintele.

— Puneți pe altcineva în locul meu să meargă în excursie!—se roagă Pavel.

Nimeni nu înțelege nimic. La sfîrșitul adunării Pavel îl prinde de braț pe președinte.

— Mă rog de dumneata ca de Dumnezeu: nu pleca acasă! Vrea să-ți spun ceva. În adunare m-a cuprins o rușine așa de mare, în-cît mi s-au oprit vorbele în gît.

— Fii concret, mă Pavele, și intră-n problemă.

Din ochii lui Pavel, ca din fîntîni adînci, se rup două boabe de lacrimi care curg pe șanțurile obrazului încet, fără întrerupere.

Președintele își aprinde țigara și tace. Vrea să ghicească ce gînduri amare se ascund în lacrimile omului.

George CIUDAN

Ilustrație de Mihai VULCĂNESCU

Tarna aceasta s-a dovedit a fi una dintre cele mai grele pentru o serie de țări vest-europene. În Franța, de pildă, zăpada depășește în multe regiuni înălțimea de un metru, paralizând circulația. În fotografie: o unitate diemistă, condusă de un ofițer american, în plină acțiune de vinare a țărănilor pașnicii sud-vietnamezi.

Încercările trupelor diemiste, conduse de ofițeri americani, de a declanșa o nouă „operațiune de curățire” împotriva forțelor patriotice sud-vietnameze, s-au soldat cu un eșec. După cum transmite corespondentul din Saigon al agenției United Press International, forțele patriotice din Vietnamul de Sud „au cauzat una din cele mai mari, costisitoare și umilitoare înfringeri armatei sud-vietnameze și ofițerilor americani, în luptele duse în delta fluviului Mekong”. În fotografie: o unitate diemistă, condusă de un ofițer american, în plină acțiune de vinare a țărănilor pașnicii sud-vietnamezi.

Autoritățile din Chile au dezlănțuit o cruntă represiune împotriva participanților la recenta grevă generală. În fotografie: soldați trăgând asupra muncitorilor greviști într-un cartier de la periferia capitalei chiliene — Santiago de Chile. Copiii, care și-au însoțit părinții greviști, nu sînt nici ei scutiți de represalii.

Aspect de la o conferință de presă ținută de Manolis Glezos după eliberarea sa din închisoare.

Scenă din baletul lui A. Arenski „Noapți egiptene”, a cărui premieră a avut loc de curând la Teatrul de Operă și Balet din Leningrad. În rolul Cleopatrei — cunoscuta balerină sovietică A. Șelest, iar în rolul lui Amun — B. Bregvadze.

Greva salariaților de la oficiile poștale din gările franceze a paralizat — după cum se vede și în fotografia noastră — traficul poștal.

fotocronica
FLACARII

E BINE SĂ ȘTIM

De vorbă cu medicul

ANTICORPII

Microbii reprezintă, după cum se știe, unul din principalii dușmani ai sănătății noastre. În lupta împotriva acestora, organismul și-a dezvoltat, în cursul evoluției, o serie de mijloace de apărare, dintre care un rol important îl ocupă anticorpii. Ce sînt acești anticorpi?

Orice corp străin pătruns în organism determină din partea acestuia o reacție, un răspuns ce tinde să imobilizeze agentul, să neutralizeze acțiunea sa dăunătoare și în ultimă instanță să-l distrugă sau să-l elimine. Astfel pătrunderea prafului în ochi determină lăcrimare, înghițirea unei substanțe iritante sau toxice provoacă vărsături, aspirarea de lichid în arborele respirator declanșează tuse ș.a.m.d.

În mod analog, față de microbi, bacterii, virusuri pătrunși pentru prima oară în organism, acesta se apără fabricînd substanțe care să anihileze acțiunea agentului vătămător — produce anticorpi, diferite substanțe de natură proteică produse în ficat, splină, ganglionii limfatici, și apoi eliberate în sînge. Structura lor este în raport cu cea a antigenului (*) care le-a dat naștere, ca și un clișeu fotografic negativ față de copia sa pozitivă, adică se mulează perfect unul pe celălalt. În acest fel, fiecare specie de microbii va determina apariția de anticorpi corespunzători ei.

Anticorpii odată formați rămîn în sînge o perioadă mai scurtă sau mai lungă, în multe cazuri chiar toată viața, fiind capabili în orice moment să blocheze acțiunea microbului care le-a dat naștere. Acest proces stă la baza fenomenului de imunitate.

Prin imunitate, organismul dobîndește o anumită rezistență față de microbi, în funcție de calitatea și cantitatea anticorpiilor formați. Persistența anticorpiilor în sînge determină și caracterul imunității. Sînt boli care se fac o singură dată în viață (scarlatină, difterie, febră tifoidă) și altele la care imunitatea e de scurtă durată (la gripă, trei săptămîni).

În ultimul timp însă, avem surpriza de a întîlni persoane care fac de mai multe ori pojar, scarlatină sau alte boli din categoria celor cu imunitate durabilă. Explicația este că antibioticele (penicilina, streptomocina etc.), administrate precoce, distrug rapid microbul astfel că el nu mai are timp să determine dezvoltarea anticorpiilor care asigură viitoarea imunitate.

Un fenomen interesant și curios este faptul că, pe lângă rolul atît de important în apărarea organismului, anticorpii pot fi uneori și dăunători. Bolile alergice și anafilactice fac parte tocmai din această categorie. Se știe, de pildă, că în cursul bolilor alergice antigenii sînt în majoritatea cazurilor de natură nemicrobiană (polen, pulberi diferite, proteine străine etc.). Anticorpiii formați în aceste împrejurări determină în organism, în locul stării de imunitate (de rezistență), o hipersensibilitate față de acțiunea ulterioară a agentului. Sînt încă în

studiu factorii care condiționează comportarea anticorpiilor într-un sens sau altul.

De asemeni, este util să se menționeze că împărțirea oamenilor în categorii de grupe sanguine — A, B, O, AB — decurge tot din constatarea prezenței unor anticorpi — legați de anumite particularități de structură a globulelor roșii — fapt de importanță deosebită în transfuzia de sînge.

Capacitatea organismului de a produce anticorpi a fost folosită de medicină pentru realizarea unei imunități artificiale, domeniu în care s-au obținut succese remarcabile.

Este vorba de aplicarea pe scară largă a vaccinurilor și seroterapiei ca unele din cele mai importante mijloace de prevenire sau tratament al bolilor infecto-contagioase.

Pe de altă parte, posibilitatea de a cerceta în laborator calitatea și cantitatea anticorpiilor în sîngele unui individ permite să se aprecieze capacitatea de rezistență a acestuia la anumite boli; totodată această metodă se folosește frecvent ca mijloc de diagnostic de laborator a bolilor contagioase.

Dr. A. FABIAN

Sfaturi practice

BĂILE...

Băile nu constituie numai un mijloc de curățenie corporală. Ele au în același timp — fie cînd sînt făcute numai cu apă, fie cînd acestea i se adaugă diferite substanțe, plante etc. — un efect deosebit asupra stării noastre generale. Astfel:

Băile reci sînt stimulente, tonice, cu condiția să dureze puțin (5-8 minute) și să fie urmate de frecții viguroase pe tot corpul.

Băile de țărîș sînt emoliente; ele albeșc și catifelează epiderma. Iată cum se procedează: se pun într-un săculeț din pînză subțire 2-3 linguri de țărîș (dacă vrem, putem adăuga și coaja rasă a cinci lămii, care dă o aromă plăcută) și se introduce săculețul într-un litru de apă clocotită, unde se lasă să stea o oră. Se adaugă apoi această apă la cea de baie.

Băile de amidon, pe lângă efectul de înviorare pe care îl au, albeșc epiderma și calmează mâncărîmîile. Prepararea lor este foarte simplă: se dizolvă 1 kg de amidon în apă rece și se adaugă la apa de baie.

Băile de flori de lei sînt emoliente și au un efect calmant. Ele însă nu trebuie să depășească durata de 20 de minute și temperatura de 38 grade. Modul de pregătire: se face o infuzie de 500 g floare de lei în 10 litri de apă fiartă și se adaugă la apa din baie.

Băile cu bicarbonat de sodiu se recomandă împotriva umflării și oboselii picioarelor. Se dizolvă în apă caldă 400 g de bicarbonat de sodiu și 100 g de praf de albastru. Soluția obținută se adaugă la apa de baie. Durata acestor băi este de aproximativ o oră.

Dezlegarea jocului „GHEAȚA”, apărut în numărul trecut

ORIZZONTAL: 1) Patinatori. 2) O — Amoniac — C. 3) I g — Sport — Sl. 4) Elf — Tri — Apa. 5) Iarna — Taler. 6) Zar — Natură. 7) Fum — Ma — Ani. 8) Ir — Modă — Ear. 9) Casată — Acte. 10) A — Așa — Amu — C. 11) Titanic — Sie.

La Brukenthal: manuscrise muzicale din evul mediu

În colecția Muzeului Brukenthal din Sibiu se află o serie de piese muzicale de valoare mondială datînd din evul mediu. Valoarea lor constă nu atît în conținutul propriu-zis al muzicii, ci în varietatea documentelor și măiestria artistică a celor care le-au dat viață. Ele dovedesc o dezvoltată artă grafică (multe texte sînt ornamentate în culori, au vignete și litere majuscule de început de verset, lucrate în peniță), un avansat meșteșug al pielăriei (copertele masive de lemn au învelșuri de piele cu diferite desene) și al prelucrării artistice a metalelor (incuitorile și plăcuțele metalice conțin inițialele măiestru realizate). Importantă ne apare originea acestor manuscrise: *Liber specialis missarum* a fost scris la Șura-Mică, o

comună măruntă de lângă Sibiu; *Missale I* s-a redactat în Șinca-Mare, alte manuscrise în Cisnădie. Deci toate provin din Ardeal și anume din sate care aveau o dezvoltată cultură muzicală, documentele fiind opera unor modesti organști, învățători, călugări izestrați cu talent. Nu de puține ori chiar țărani au fost aceia care au practicat orga cu virtuozitate (în satele din Tara Birsei). Insemnările marginale de pe pergamente conțin date despre durata realizării manuscrisului, costul final al volumului, sfaturi practice de cea mai variată natură, nume de posesori ai documentului etc.

Liturghierul intitulat *Liber specialis missarum* datează de la sfîrșitul secolului al XIV-lea (pe la 1390 parohul Mihael I-a comandat

DE LA UN POL LA ALTUL

Vivariul din Antarctica

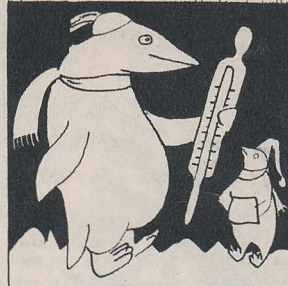
Un grup de biologi care își desfășoară activitatea în Antarctica au căutat să dezlege taina așa-numitului „ceas biologic”. Ei au vrut să afle dacă organismele vii dispun într-adevăr de ceva asemănător unui „cronometru intern” sau dacă reacționează la fenomene ca alternanța zilei cu noaptea, mișcarea de revoluție a Pămîntului în jurul Soarelui ș. a.

La Polul Sud geografic a fost amenajat în acest scop un vivariu, în care trăiesc rozătoare și muște, cresc ciuperci și fasole soia. Platforma pe care e instalat vivariul a fost așezată chiar la pol. Un mecanism de ceasornic o învîrte exact cu o întoarcere la 24 de ore, în sensul opus rotației Pămîntului. Astfel, pentru locuitorii vivariului mișcarea de rotație a globului este anulată. Ținînd sub observație animalele și plantele ce trăiesc în aceste condiții, specialiștii speră să afle dacă acestea sînt influențate de rotația Pămîntului, urmîrind astfel să găsească un prim răspuns la problema a cărei rezolvare și-au propus-o.

De ce are pinguinul coadă?

Se știe că pinguinii reușesc să-și păstreze picioarele calde în timpul asprelor ierni antarctice, la geruri de sub -50°C, pe vînturi năprasnice. H. Taylor, naturalist din Noua Zeelandă, care studiază continentul antarctic, afirmă că pinguinii nu stau de fapt pe picioare, ci numai pe călcîie, cu virfurile ridicare în sus,

sprijinindu-se pe coada lor scurtă, acoperită cu o piele groasă, zgrunțuroasă, insensibilă la frig. Taylor a mai descoperit că circulația sanguină în labele pinguinilor este foarte bine adaptată la frig.

Puii de pinguin încep să stea sprijiniți pe coadă începînd din primele săptămîni de viață.

O rîndunică la 80° latitudine nordică

La stațiunea polară sovietică de pe insula Vize, viscolul șuiera năprasnic de o zi și o noapte, cu o viteză de peste 20 m pe secundă. Cînd vifornia se mai potoli, aerologul Boris Alekseev observă o pasăre care se prăbușea. Ea nu mai avu putere să se împotrivescă cînd aerologul o duse în casă. Pe insula unde chiar și păsările polului sînt oasești rari, venise o rîndunică! Cum ajunsese pînă aici, în plin ocean, la 80° latitudine? Desigur că dusă de vînt, a cărui viteză atinsese în unele părți ale atmosferei pînă la 50-60 m pe secundă. Această rîndunică ajunsă la pol nu reprezintă toluși un caz unic. În același fel au „călătorit” niște păsări și de pe continentul nord-american pînă la tărîmurile europene ale Atlanticului.

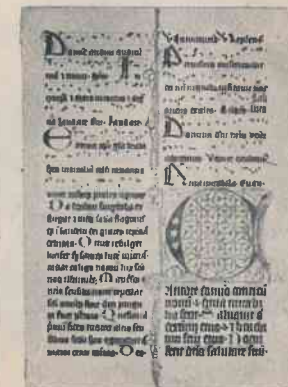
GHICI GHICITOAREA MEAL...

Verificarea răspunsurilor la desenele-ghicitori din pag. 24

1) L-a apucat pe Dumnezeu de-un pictor. 2) Și-a făcut gura plină și burta butie. 3) Un om și jumătate. 4) Se ascunde după deget. 5) Unul într-o ureche. 6) Tare de cap. 7) Cînd mîndria o ia înainte, rușinea după ea se ține.

*) Denumire ce se dă tuturor agenților din mediu, capabili să provoace apariția de anticorpi în organism — în cazul de față este vorba de microbi.

Viorel COSMA

Psalterium, din anul 1400.

Cititorii ne scriu, noi răspundem

Adevărul istoric despre legenda- rul Radu Negru

„Doresc să știu dacă Radu Negru a întemeiat Țara Românească, așa cum spune legenda“.

Liviu FECHETE,
Tg. Mureș

Răspunde prof. univ. ION IONAȘCU, de la Facultatea de Istorie a Universității din București.

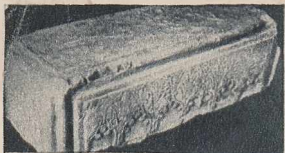
Tradiția populară, păstrată încă la localnicii din părțile Muscelului, Argeșu-

Frușcă aflată la Cîmpulung-Muscel, înfățișându-l pe Radu Negru.

lui și Dimboviței, arată că întemeierea statului feudal Țara Românească este legată de numele lui Negru Vodă, care s-a remarcat în luptele cu tătarii, pe cînd aceștia stăpîneau partea de răsărit a Munteniei și făceau dese incursiuni de jaf pînă la Oltenia.

În afară de această tradiție populară privind întemeierea Țării Românești s-a alcătuit o falsă teorie, pe care cărturărească, de croniciari veacului al XVII-lea, după care acest important act politic ar fi opera unui voievod Radu Negru care, însoțit de numeroși români din Păgăraș, a trecut munții din cauza asupririi religioase a „descălecat“ în 1290 la Cîmpulung. Cunoscutorii ai actelor de cancelarie emise de domnii anteriori și observînd că cele mai vechi pînesc de la un Radu Vodă îngropat la Argeș, croniciarii munteni din secolul al XVII-lea au dedus că acesta trebuie să fie Negru Vodă al tradiției și i-a zis Radu Negru Vodă. Dintr-o alterare a cifrelor de datare a unui hrîsov au fixat momentul așa-zisului „descălecat“ al lui Radu Negru în anul 1290, dată preluată apoi de unii isto-

Piatra de mormînt a lui Radu Negru, de la Curtea de Argeș.

rici. Dar un voievod muntean cu numele de Radu nu apare decît în a doua jumătate a veacului al XIV-lea, după întemeierea Țării Românești, și este nepotul marelui Basarab întemeietorul (mort și îngropat la Cîmpulung în 1352). Negru Vodă al tradiției populare nu poate fi identificat istoricește decît cu acest Basarab întemeietorul care, în anul 1330, în urma biruinței de la Posada împotriva oastei feudale maghiare conduse de regele Carol Robert, desăvîrșește întemeierea statului feudal Țara Românească prin smulgerea din orice dependență față de coroana ungară.

Acum aproape o jumătate de veac s-a descoperit la Curtea de Argeș, unde Radu Vodă își avea reședința domnească, mormîntul unui voievod muntean cu un inventar bogat, prețios pentru aprecierea stadiului respectiv de dezvoltare economică a țării. Unii istorici au socotit să-l atribuie lui Basarab I, alții l-au considerat pe bună dreptate ca fiind al nepotului său, Radu I, adică al aceluia cărui tradiția cronicărească și istoriografia mai veche i-au spus Radu Negru, socotindu-l în mod greșit „descăleătorul“ statului muntean, cînd — după cum am arătat — Țara Românească nu s-a constituit prin colonizarea unor elemente din Transilvania, ci prin gruparea forțelor sociale interne din Muntenia și Oltenia, eliberate din starea de vasalitate față de coroana ungară de către Basarab I.

Este vorba de o anagramă?

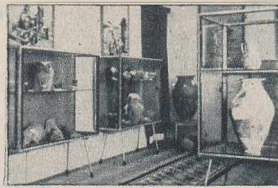

Ceea ce vedeți în fotografie nu reprezintă un joc rebusist. Este vorba doar de firma cooperativei „Flamura roșie“ din Craiova — unde se execută confecții de comandă pentru copii. Uniunea regională a cooperativei mesteșugărești din orașul nostru a luat laudabilă inițiativă să instaleze o serie de firme luminoase la unitățile care-i aparțin. Din neglijență, însă, multe din aceste firme s-au defectat, ajungînd să arate ca în fotografia de față.

Gh. STOICA,
regizor tehnic la Teatrul de Stat de Păpuși din Craiova

Noutăți arheologice

Vizitatorii obișnuți ai Muzeului regional din Bacău au satisfacția de a găsi mereu noi exponate în vitrinele acestuia. Secțiile de pictură, științe naturale și istorie se îmbogățesc necontenit cu numeroase piese. Printre acestea se numără și rezultatele cercetărilor

Noi exponate în Muzeul regional Bacău: obiectele descoperite recent la Călugăra.

arheologice întreprinse de lucrătorii muzeului pe meleagurile regiunii noastre. De curînd aceștia au încheiat cu succes săpăturile efectuate la Aldești-Roman, Vișoara-Mastacan și Văleni, unde au descoperit așezări neolitice, vase și unelte. Pe măsură ce sînt studiate și identificate, piesele sînt expuse în noile săli ale muzeului.

Cea mai recentă descoperire — efectuată în satul Călugăra, la 2 km de Bacău — cuprinde vase din epoca neolitică, teracote, sigilii, obiecte din sticlă, amfore, monede etc. Aceste obiecte demonstrează o suprapunere de așezări din neolitic, originulă sclavagistă și perioada de migrație a popoarelor.

Prof. V. BOGDĂNEȚ,
Bacău

Premieră pe țară la... țară

De curînd secția germană a Teatrului de Stat din Sibiu a prezentat în premieră pe țară piesa dramaturgului sibiuan Alfons Kolowrat, intitulată „Vaca noastră Suzi“. Și pentru că piesa se adresează spectatorilor de la sate, colectivul teatrului a hotărît ca premiera pe țară să aibă loc chiar la... țară, și anume în fața colectivităților din comuna Jidvei, raionul Tîrnăveni. Căminul cultural s-a dovedit neîncăpător, iar publicul s-a dovedit iubitor de comedie, ceea ce se poate vedea și din fotografia (1) alăturată. Și, bineînțeles, după căderea

cortinei, actorii n-au putut decît să mulțumească spectatorilor pentru primirea caldă făcută spectacolului (fotografia 2).

M. AVRAM și B. HARALD, Sibiu

Cucerirea Cosmosului și filatelia

„Ce mărci postale trebuie să cuprindă o colecție filatelice închinată cuceririi Cosmosului?“

Petre FALCOȘ,
com. Chirsoeni, reg. Dobrogea

La această întrebare răspunde VAL TEBEICA, redactor la Radiodifuziune.

Organizată judicios, o colecție filatelice închinată cuceririi Cosmosului trebuie

să oglindească fidel istoricul și cronologia zborurilor cosmice. Poșta U.R.S.S. a emis în 1957 două valori de câte 40 k pentru primul sputnik și patru valori (20 k, 40 k, 60 k și 1 r) pentru cel de-al doilea sputnik. Printre primele mărci postale închinată Cosmosului se numără și cele 4 valori (în două triptice) emise de țara noastră în 1957 și apoi surșarjate în 1958 cu prilejul Expoziției de la Bruxelles. Anul 1958 este marcat prin emisiunile ocazionale de lansarea celui de-al trei-

lea sputnik: U.R.S.S. o valoare de 40 k cu vigneta, R.P.R. o valoare de 3,25 lei (P.A.), R.P. Bulgaria o valoare de 80 c.

În cîntecul primului zbor interplanetar realizat de racheta cosmică sovietică la 2 ianuarie 1959, poșta sovietică a emis două mărci postale a câte 40 k, iar poșta R.P.R. a pus în circulație o valoare de 3,25 lei P.A., cu legenda „Prima planetă artificială a sistemului solar“. Tot în 1959 au mai apărut o marcă de 2 lei (dantelată și nedantelată) în R.P. Bulgaria, o valoare de 5 forinți în R.P. Ungară, precum și o emisiune a poștei poloneze în desenele căreia este ogîndit și Lunnik II.

Cu prilejul zborului rachetei Lunnik III, U.R.S.S. a emis mărci de 40 k și 60 k, iar R.P.R., sub denumirea de „Zbor în Cosmos“, trei valori cu nominalul total de 4,90 lei. Poșta sovietică a emis apoi două valori postale de 40 k și 1 r cu prilejul plasării navei cosmice II pe orbita de satelit al Pămîntului. În cîntecul primilor cosmonauți ai lumii, Iuri Gagarin și Gherman Titov, au fost emise numeroase mărci postale în U.R.S.S., R.P. Romîna, R.P. Bulgaria, R.P. Ungară, R.P. Polonă, în total peste zece valori care reproduc chipurile lor și imaginile navelor „Vostok I“ și „Vostok II“. În 1962 poșta sovietică a pus în circulație două valori a câte 4 k și una de 6 k, închinată primului zbor cosmic

în grup al cosmonauților Nikolaev și Popovici.

În sfîrșit, printre ultimele noutăți ale unei colecții „Cucerirea Cosmosului“ se înscriu și mărcile poștale din R.P.R., în ale căror imagini se reconstituie simbolic etapele zborurilor în Cosmos, precum și mărcile închinată stației automate sovietice „Marte-1“.

Iată pe scurt conținutul unei colecții la zi cu interesanta și instructiva temă a cuceririi Cosmosului de către om.

Cititorii către cititori

Următorii cititori doresc să corespundă prin poșta: Vasile Șlaninoiu, mecanic, Hunedoara, str. 23 August, 13: diferite teme, ilustrate; Doina Lucaci, elevă, Beluș, reg. Crișana: literatură, film, ilustrate; Tica Dărăiață, oțelar, Hunedoara, str. 23 August nr. 1: diferite teme, ilustrate; Elena Ioan, radio-telegrafistă, Ploiești, str. 23 August nr. 282: ilustrate; Toni Crișan, lăcătuș, Hunedoara, bd. Republicii, bloc 135, ap. 25, sc. B: diverse teme, ilustrate; Pompiliu Chiriac, student, Timișoara, bd. Mihai Viteazu nr. 1: ilustrate; Eugenia Greacu, elevă, Cernavodă, str. George Coșbuc nr. 3: ilustrate; Eudochia Gavriliță, Cernavodă, str. Columb nr. 16: ilustrate; Mihaela Darjare, elevă, București, bd. 1 Mai nr. 313, bloc 1, sc. B, et. 2, ap. 6: ilustrate; Manuela Ionescu, elevă, București, str. Aviator Popișteanu nr. 25, raionul Grivița roșie: ilustrate.

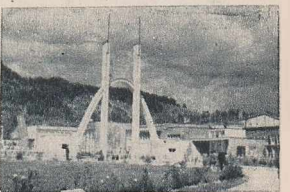
De la fotocorespondenți

Așa arată noua clădire a Poștelor și telecomunicațiilor din Piatra Neamț. (Profesor B. Valeriu, Bacău)

Încotro, spre Vîrfurile cu Dor sau spre Piatra Arsă? (S. George, Craiova)

Aspect de la Expoziția agricolă regională din Baia Mare. (V. Sășăranu, Baia Mare)

FLACĂRA

Revistă social-politică și literar-artistică

Anul XII—Nr. 2 (398)
12 Ianuarie 1963

REDACȚIA:
BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCINTEII

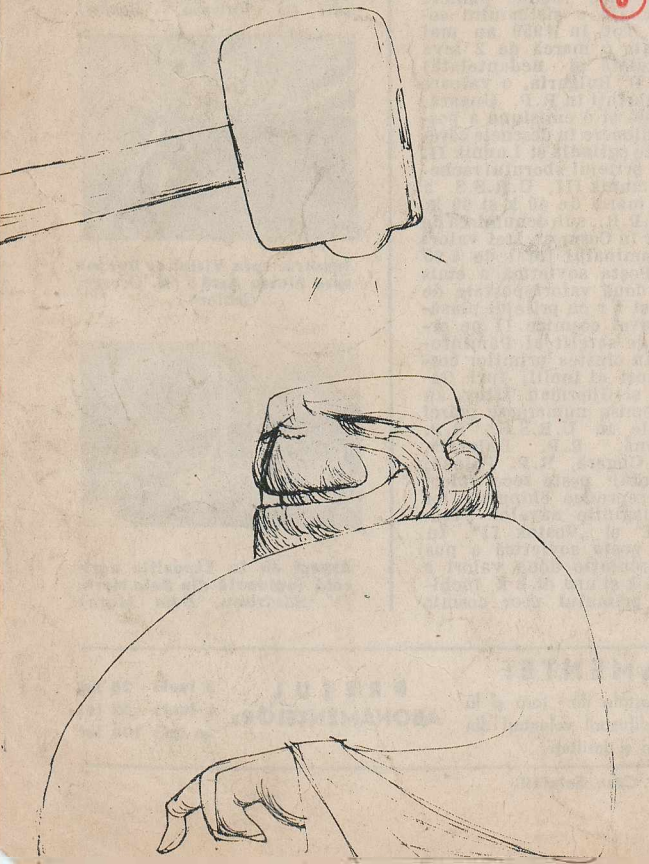
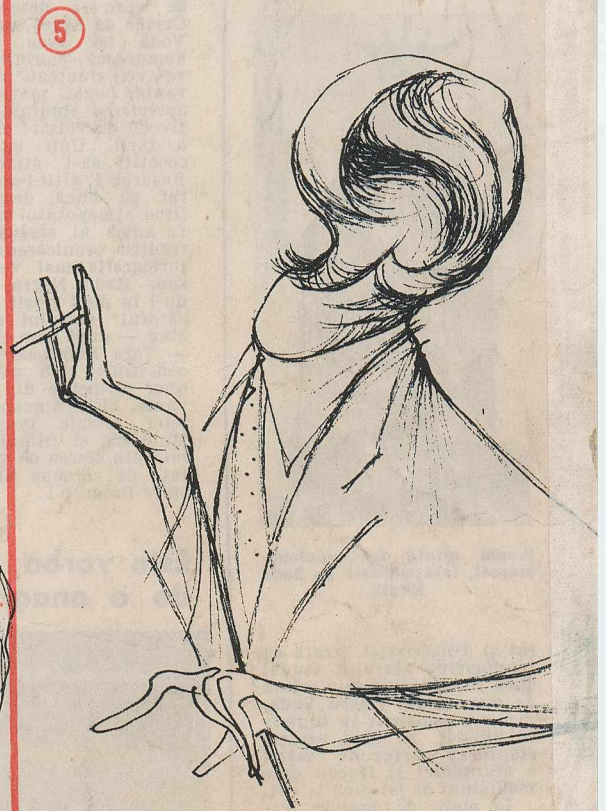
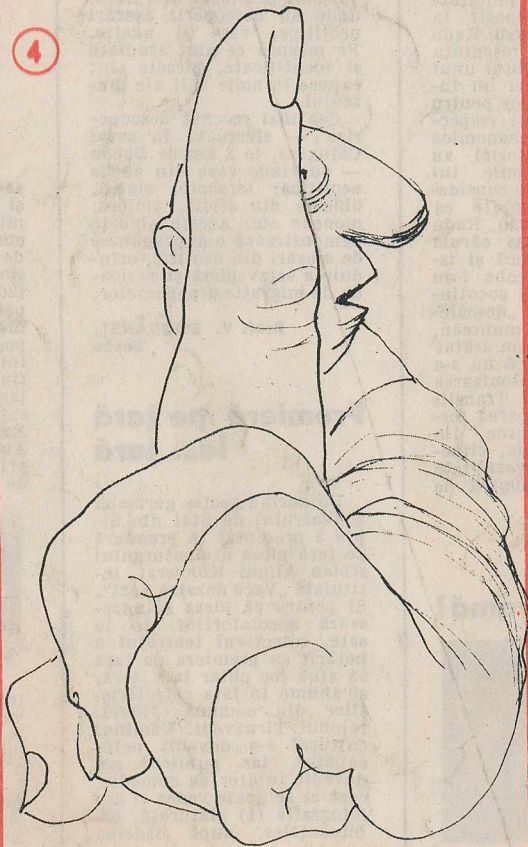
Căsuța poștală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10
int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL
ABONAMENTELOR:

3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

GHICI GHICITOAREA MEA !...

Fiecare dintre aceste desene ilustrează o zicală sau o expresie populară. Încearcă să le identificeți. Pentru verificarea exactității răspunsurilor consultați pagina 22.

Desene de Cik DAMADIAN